

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Ιουνίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2838

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 125

Έγκριση Σχεδίου Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως την περ. κα της παρ. 1 του άρθρου 14, την παρ. 2α του άρθρου 220, το άρθρο 226 και το άρθρο 472.

2. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

3. Την περ. θ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

4. Την υπ' αρ. 160/29.8.2024 απόφαση της Πρυτάνεως «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών - Σειρά αναπλήρωσης της Πρυτάνεως του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών» (Β' 5136).

5. Την απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (συνεδρίαση 9/12/2022) για τη σύσταση Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΑΔΑ: Ψ33Α469Β7Α-ΩΓΑ).

6. Την απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (συνεδρίαση 9/12/2022) για συγκρότηση Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

7. Την απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (συνεδρίαση 4/12/2023) για ανασυγκρότηση της Επιτροπής

Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

8. Την απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης (συνεδρίαση 22/10/2024) για ανασυγκρότηση Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

9. Την υπ' αρ. 15467/18.12.2024 πρόταση της Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

10. Την προφορική εισήγηση της Πρυτάνεως.

11. Το γεγονός ότι δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού ή της κρατικής επιχορήγησης του Ιδρύματος.

12. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Εγκρίνει το Σχέδιο Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες για το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το οποίο έχει ως ακολούθως:

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ
ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ
ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ABC	Accesible Books Consortium
ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑμεΑ	Άτομο/Άτομα με Αναπηρία
AMELib	Accessible Multi-modal Electronic Library
ΒιΚεΠ	Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης
ΔΑΦ	Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος
ΔΕΠ	Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό
ΔΕΠ-Υ	Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα
ΕΚΛ	Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
ΕΚΟ	Ευάλωτες ή Ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	Κέντρο Δια Βίου Μάθησης
ΚΕΝΑΚ	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων
ΚΕ.Π.Α.	Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας
ΣΔΙΠ	Σχέδιο Δράσης Ισότιμης Πρόσβασης

ΣΕΑΒ	Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
ΤΠΕ	Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών
ΥΤ	Υποστηρικτικών Τεχνολογιών
ΦμεΑ	Φοιτητές με Αναπηρία
ΦμεΕΕΑ	Φοιτητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες
W3C	World Wide Web Consortium (Κοινοπραξία του Παγκόσμιου Ιστού)
WCAG	Web Content Accessibility Guidelines (Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού)
WIPO	Word Intellectual Property Organization

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 226 του ν. 4957/2022 (Α' 141) τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) εφαρμόζουν όλα τα αναγκαία μέτρα για ισότιμη πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση του διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, των φοιτητών και τρίτων φυσικών προσώπων επισκεπτών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Για τον σκοπό αυτόν τα Α.Ε.Ι. κατάρτιζον και υλοποιούν σχέδιο ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση που περιλαμβάνει μέτρα ιδίως για:

- Φυσική Προσβασιμότητα
- Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα
- Εκπαιδευτική Προσβασιμότητα
- Σύσταση και Οργάνωση Υπηρεσιών

Στο σχέδιο περιλαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε Α.Ε.Ι.

Κύρια στόχευση του παρόντος παραδοτέου αποτελεί η διαμόρφωση του Σχεδίου Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικής και Πολιτικών Επιστημών που θα παρουσιάσει τις βασικές ανάγκες του Πανεπιστημίου στα θέματα προσβασιμότητας, καθώς και στην αποτύπωση των τεχνικών και μη μέτρων ισότιμης πρόσβασης και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους, καθώς και τη διαδικασία εφαρμογής εισηγήσεων για τη βελτίωση του σχεδίου.

Στην παρούσα μελέτη, σε αρχικό στάδιο γίνεται μία συνοπτική παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου, Ελληνικού και Ευρωπαϊκού, που διέπει την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρίες ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ) στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της χώρας μας, καθώς και ένα αναλυτικό παράρτημα με όλους τους σχετικούς νόμους, εγκυκλίους και αποφάσεις, όπως αυτοί ισχύουν σήμερα με βάση τις τροποποιήσεις που έχουν γίνει.

Εν συνεχεία, αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση προσβασιμότητας των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Πάντειο Πανεπιστήμιο:

Αναφορικά με το ανθρώπινο δυναμικό του Παντείου παρουσιάζονται ορισμένοι δείκτες για τον αριθμό των

ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ και την κατανομή τους ανά πάθηση και ανά Τμήμα. Από τους περίπου 8.000 ενεργούς φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 στο Πάντειο Πανεπιστήμιο οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ είναι περίπου 784. Το μεγαλύτερο ποσοστό (22,7%) είναι πάσχοντες από κακοήθεις νεοπλασίες, ακολουθούμενο από άτομα με αναπηρία τουλάχιστον 67% λόγω κινητικών προβλημάτων (17,1%), ενώ το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης έχει το μεγαλύτερο ποσοστό ΦμεΑ (18,9%) ακολουθούμενο από το Τμήμα Ψυχολογίας (16,2%). Επιπλέον, γίνεται μία παρουσίαση των αναπηριών που δυσχεραίνουν την ισότιμη πρόσβαση και των εμποδίων και περιορισμών που συναντούν οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ τόσο στους χώρους του Πανεπιστημίου όσο και στα μαθήματά τους, αλλά και στην ακαδημαϊκή τους ζωή.

Ακολουθεί η παρουσίαση της υφιστάμενης κατάσταση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Παντείου Πανεπιστημίου, σε ό,τι αφορά τις ανάγκες σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα σε όλα τα κτίρια του Παντείου και δίνονται περιγραφή των κτηρίων και με βάση την αυτοψία που έγινε και λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα των ελεγκτών προσβασιμότητας που αφορούν στα κτήρια του Κεντρικού Κτιριακού Συγκροτήματος, στο εργαστήριο Κοινωνικής Πολιτικής και στο εργαστήριο του Τμήματος Ψυχολογίας, δίνονται οι δυνατότητες προσβασιμότητας, αλλά και των παρεμβάσεων που πρέπει να γίνουν για να καταστούν τα κτήρια πλήρως προσβάσιμα.

Για την ηλεκτρονική προσβασιμότητα το Πάντειο Πανεπιστήμιο έχει κάποιες προσβάσιμες ιστοσελίδες, όπως και έναν αρκετά μεγάλο αριθμό ψηφιοποιημένων τεκμηρίων. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνει πλήρης καταγραφή των προβλημάτων προσβασιμότητας των ιστοτόπων και εφαρμογών, αλλά και να συνεχιστεί η προσπάθεια μετατροπής των απαραίτητων για τους εντυπο-ανάπηρους φοιτητές. Για την επίβλεψη του έργου αυτού, το Πάντειο, με το σχέδιο του νέου Οργανισμού του, έχει προχωρήσει στη δημιουργία Διεύθυνσης Πληροφορικής, Επικοινωνιών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Για την προσβασιμότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες υπάρχει Εθελοντική δράση για τη δημιουργία προσβάσιμων συγγραμμάτων, κειμένων, βίντεο κ.λπ.

Για την Προσβασιμότητα των Υπηρεσιών μέσω του Ερωτηματολογίου Καταγραφής Περιορισμών και Εμποδίων γίνεται καταγραφή των περιορισμών και των εμποδίων στη δραστηριότητα των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη και το Κέντρο Πληροφόρησης παρέχει σταθμό εργασίας υποστηρικτικών τεχνολογιών (ΥΤ), συμμετέχει στην πολυτροπική Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Amelib με τη μεγαλύτερη συμμετοχή σε προσβάσιμους τίτλους (36%) και προσβάσιμους μορφότευπους (34,8%).

Για την εκπόνηση του Σχεδίου Ισότιμης Πρόσβασης ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ συγκροτήθηκε Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης Φοιτητών με αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, η οποία έχει την πλήρη ευθύνη για την εκπόνηση αλλά και την υλοποίηση του Σχεδίου.

Η Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης έχει συσταθεί. Στόχος της είναι, μαζί με την Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης, η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις

ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Ωστόσο, για τη σωστή λειτουργία της θα πρέπει να στελεχωθεί επαρκώς ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της.

Για την ενίσχυση της φυσικής προσβασιμότητας προτείνονται ενδεικτικές, αλλά όχι περιοριστικές παρεμβάσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Παντείου Πανεπιστημίου:

- Οδεύσεις για άτομα με προβλήματα όρασης
- Ανεμπόδιστες οδεύσεις για εμποδιζόμενα άτομα και αναπηρικά αμαξίδια
- Δημιουργία θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ
- Υφιστάμενα κεκλιμένα επίπεδα και διορθώσεις τους
- Εξοπλισμός και μηχανισμοί κάθετης κυκλοφορίας
- WC ΑμεΑ
- Περιμετρικά κιγκλιδώματα κλιμακοστασίων
- Οδεύσεις διαφυγής, Πυροπροστατευμένοι χώροι, Sprinklers
- Σήμανση πλοήγησης
- Αμφιθέατρα

Για την ενίσχυση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας το Πάντειο Πανεπιστήμιο τόσο στο πλαίσιο του Σχεδίου Ισότητας Πρόσβασης όσο και του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού 2023-2027 προτείνονται κάποιες παρεμβάσεις, οι οποίες αναλύονται και δίδεται και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα:

- Αγορά νέων και εκσυγχρονισμός υπαρχόντων προβάσιμων σταθμών εργασίας
- Προμήθεια εξοπλισμού και λογισμικού Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής
- Δημιουργία πεδίου στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου με κατάλογο των Συμβούλων Καθηγητών
- Δημιουργία Χάρτη Προσβασιμότητας
- Βελτίωση της ψηφιακής προσβασιμότητας του Ιδρύματος
- Δημιουργία ιστοσελίδας Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης
- Πακέτο οδηγιών και τεχνικής υποστήριξης για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων
- Πρόσληψη υπαλλήλου παραγωγής προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού
- Παροχή οδηγιών παραγωγής προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού

• Αξιολόγηση των ικανοτήτων των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

• Σεμινάρια κατάρτισης/επιμόρφωσης και συμβουλευτική υποστήριξη των έντυπο-ανάπηρων φοιτητριών

Για την ενίσχυση της προσβασιμότητας στις εκπαιδευτικές διαδικασίες και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα γίνουν οι παρακάτω δράσεις:

- Εκπόνηση μελετών
- Γραπτές οδηγίες προς τους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Καταγραφή Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

• Εγχειρίδιο οδηγιών και καλών πρακτικών για την ένταξη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών στη διδασκαλία, την έρευνα και την πρακτική άσκηση

• Ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στα προγράμματα διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο

• Υποστήριξη της πρακτικής άσκησης των φοιτητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

• Ενεργοποίηση του θεσμού του Καθηγητή-Συμβούλου Φοιτητών με αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Για την ενίσχυση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες και παροχές του Παντείου Πανεπιστημίου προτείνεται η σύσταση υπηρεσιών:

- Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης φοιτητών/προσωπικού
- Κατάρτιση και υποστήριξη προσωπικού και εθελοντών για την υποστήριξη των Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Υπηρεσία Διερμηνείας/Τηλεδιερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και Μεταγραφή (ομιλίας σε κείμενο)
- Υπηρεσία μεταφοράς Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Θεωρητικό Υπόβαθρο

Για την παρακολούθηση των παρεμβάσεων και δράσεων για την ανάδειξη των ζητημάτων προσβασιμότητας απαιτείται η χρήση μιας ενιαίας γλώσσας με βάση τα όσα έχουν διατυπωθεί και εφαρμόζονται στον τομέα της εκπαίδευσης ανάπηρων ατόμων και ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες.

Ειδικότερα, ως άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) ορίζονται όσοι/ες αντιμετωπίζουν λειτουργικούς περιορισμούς και δυσκολίες στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και αλλού λόγω περιβαλλοντικών εμποδίων και αντιλήψεων που προωθούν την τάση των διαχωρισμών και διακρίσεων.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι δεν αντιμετωπίζουν όλα τα ανάπηρα άτομα μαθησιακές δυσκολίες και τα εμπόδια στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και αλλού δεν οφείλονται στα σωματικά τους χαρακτηριστικά αλλά στις συνθήκες που επιτρέπουν και αναπαράγουν την ύπαρξη εμποδίων στην ισότιμη συμμετοχή. Συνεπώς στα ζητήματα προσβασιμότητας χρειάζεται η ανάδειξη της διάκρισης μεταξύ αναπηρίας και μαθησιακής δυσκολίας. Το ένα δεν προϋποθέτει αναγκαστικά το άλλο και επιπλέον η σχέση αναπηρίας και μαθησιακής δυσκολίας δεν είναι σχέση αιτίας-αιτιατού. Για τον λόγο αυτό η εκπαιδευτική προσβασιμότητα αναφέρεται σε άτομα με αναπηρία ή/και μαθησιακές δυσκολίες κατανοώντας τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών εννοιών. Στη διαδικασία της εκπαιδευτικής συμπερίληψης (η συμπερίληψη είναι διαδικασία και όχι ένας συμπαγής εκπαιδευτικός στόχος) τα ζητήματα προσβασιμότητας αποτελούν ένα σύνθετο ζήτημα το οποίο δίνει έμφαση στις περιβαλλοντικές-τεχνικές ελλείψεις καθώς και τα εμπόδια που διαμορφώνονται από πάγιες αντιλήψεις στις πρακτικές διδασκαλίες.

1.2 Πλαίσιο του Σχεδίου

Το Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του Παντείου Πανεπιστημίου, αφορά στην παρουσίαση των βασικών αναγκών του Πανεπιστημίου στα θέματα προσβασιμότητας, καθώς και στην αποτύπωση όλων των αναγκών (τεχνικών και μη) μέτρων ισότητας πρόσβασης, μαζί με το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους και προτάσεις για τη βελτίωσή τους. Το Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης στηρίζεται σε 4 πυλώνες, οι οποίοι είναι:

- Φυσική Προσβασιμότητα
- Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα
- Εκπαιδευτική Προσβασιμότητα
- Σύσταση και Οργάνωση Υπηρεσιών

Το Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης αφορά στη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής ισότητας πρόσβασης, με στόχο την εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των μελών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Η εφαρμογή της πολιτικής ισότητας πρόσβασης θα συμβάλλει τόσο στην κάλυψη των αναγκών των ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όσο και στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάδειξη των ικανοτήτων τους.

Για τον σκοπό αυτό η ισότιμη πρόσβαση φοιτητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχει ενταχθεί ήδη ως ο έβδομος (7) πυλώνας του Συνολικού Στρατηγικού Σχεδιασμού του Παντείου Πανεπιστημίου 2023-2027, ο οποίος αναφέρεται στη Φοιτητική Μέριμνα χωρίς αποκλεισμούς. Στο πλαίσιο αυτό το Πάντειο με τη Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης, η οποία θα αποτελέσει το σημείο αναφοράς για την υλοποίηση των απαιτήσεων διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών συμβάσεων για ζητήματα αναπηρίας και την υιοθέτηση σύγχρονων ερευνητικών πορισμάτων και κατευθύνσεων, θα μεριμνήσει για την επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Ουσιαστικά δηλαδή θα υλοποιήσει το σχέδιο ισότιμης πρόσβασης.

2. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης αποτελούν έναν από τους βασικούς σκοπούς που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία και την αποστολή του Παντείου Πανεπιστημίου. Συγκεκριμένα, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΕΚΛ) (άρθρο 1, παρ. 3) αναφέρει ρητά ότι: «Το Πάντειο Πανεπιστήμιο προστατεύει και προωθεί την ισότητα των φύλων και μεριμνά για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στην εκπαίδευση, στους όρους εργασίας και απασχόλησης και στην επαγγελματική εξέλιξη όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας».

Επιπλέον, σύμφωνα με τον ΕΚΛ (άρθρο 11) η Σύγκλητος «μεριμνά για τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση στους χώρους του Ιδρύματος ατόμων με αναπηρία, καθώς και την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη διδασκαλία και τα προτεινόμενα συγγράμματα των τριών κύκλων σπουδών», ενώ με την παρ. 3 του άρθρου 22 «Έργο του ΚΕΔΙΒΙΜ είναι η κατ' αποκλειστικότητα παροχή κάθε προγράμματος επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης, δια ζώσης ή εξ αποστάσεως του Παντείου Πανεπιστημίου, ήτοι πέραν των σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου. Επιπλέον, στο Κέντρο μπορεί να οργανώνονται και προσφέρονται προγράμματα δια βίου μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και εξασφαλίζοντας την πρόσβασή τους στα προγράμματα».

Επιπρόσθετα, «Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής. Ο Οργανισμός του Ιδρύματος ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία» (ΕΚΛ, άρθρο 64).

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 70:

1. «Το Πάντειο Πανεπιστήμιο λαμβάνει μέριμνα για την υποστήριξη φοιτητών του, οι οποίοι για διαφορετικούς λόγους (Φοιτητές με αναπηρία -ΦμεΑ), φοιτητές προερχόμενοι από Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες (ΕΚΟ), φοιτητές με χαμηλά εισοδήματα) δυσκολεύονται να συμμετάσχουν στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες που απαιτούν οι σπουδές τους» και

2. τα Τμήματα του Πανεπιστημίου ορίζουν Καθηγητές-Συμβούλους ΦμεΑ και οι υπηρεσίες του Ιδρύματος σε συνεργασία με τους Καθηγητές-Συμβούλους αναλαμβάνουν δράσεις για:

- Διαρκή καταγραφή φοιτητών ομάδας-στόχου (ΦμεΑ, φοιτητές ΕΚΟ) και των αναγκών τους
- Εκτίμηση δυνατοτήτων/εμποδίων στις σπουδές - Προσδιορισμός και προσαρμογή των υποστηρικτικών μέτρων και τεχνολογιών
- Συμβουλευτική και Ψυχολογική Υποστήριξη
- Προσβασιμότητα στο ψηφιακό μαθησιακό υλικό (e-class) - Προσβασιμότητα στον ιστότοπο του Ιδρύματος και στους ιστότοπους των Τμημάτων και των επιμέρους Εργαστηρίων και υπηρεσιών)
- Εθελοντισμό - Εκπαίδευση - Ευαισθητοποίηση
- Προσβασιμότητα χώρων
- Προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού

Επιπροσθέτως, ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής, που αποτελεί παράρτημα του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Ιδρύματος, ορίζει σαφώς ότι:

«Όλα τα μέλη της κοινότητας του Παντείου Πανεπιστημίου (διδάσκοντες, ερευνητές, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό) οφείλουν να μη προβαίνουν σε καμία διά-

κριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού» και ότι «Το Ίδρυμα οφείλει, κατά πρώτον, να επιβεβαιώνεται διαρκώς ως κοινωνική πρωτοπορία σε θέματα αξιοκρατίας, αμεροληψίας, σεβασμού των δικαιωμάτων, έλλειψης κάθε μορφής διακρίσεων, κοινωνικής λογοδοσίας, και, κατά δεύτερον, να εμπνέει στα μέλη του, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα, το αίσθημα της συλλογικής λειτουργίας, της ατομικής ευθύνης, και της ανιδιοτελούς προσφοράς».

Ωστόσο, τόσο ο ΕΚΛ όσο και ο Κώδικας Δεοντολογίας στηρίζονται στην ευρύτερη νομοθεσία, Ελληνική και Ευρωπαϊκή, που διέπει την προσβασιμότητα των ΦμεΕΕΑ ή ΦμεΑ στα Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της χώρας μας. Ο βασικότερος νόμος που διέπει τα θέματα ισότιμης πρόσβασης στα ΑΕΙ είναι ο ν. 4957/2022 (Α' 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», με τον οποίο μεταξύ άλλων συνίσταται η Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (άρθρο 209) και η Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης (άρθρο 220), ενώ το άρθρο 226 αναφέρεται στην εκπόνηση Σχεδίου για την Ισότιμη Πρόσβαση Ατόμων με αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές

Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Μία σειρά άλλων μέτρων για την ισότιμη πρόσβαση των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ περιλαμβάνονται στον εν λόγω νόμο.

Σχετικά με την Ψηφιακή Διακυβέρνηση και την Ισότιμη Πρόσβαση ψηφίστηκε ο ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) αναφέρεται στην ψηφιακή προσβασιμότητα με την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2016, στον οποίο με το Κεφάλαιο Η' εισάγονται ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα, προκειμένου οι υπηρεσίες τους να καταστούν περισσότερο προσβάσιμοι στους χρήστες και ιδίως στα άτομα με αναπηρία.

Δεδομένου του μεγάλου αριθμού νόμων, τροποποιήσεων, αποφάσεων και εγκυκλίων που διέπουν την ισότιμη πρόσβαση των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ στα Α.Ε.Ι., αυτοί παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα, ενώ στο Παράρτημα αναφέρονται όλες οι διατάξεις που αφορούν το θέμα αυτό. Σε κάθε νόμο υπάρχει σύνδεσμος για το πλήρες ΦΕΚ.

*Πρακτικά του Συμβουλίου Διοίκησης
του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2025*

Πίνακας 1. Θεσμικό πλαίσιο για την προσβασιμότητα των ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
<u>Απόσπασμα Νόμου 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141/21-7-2022)</u>	«Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» για θέματα προσβασιμότητας
<u>Απόσπασμα Νόμου 4727/2020 (ΦΕΚ 184/Α/23.9.2020)</u>	«Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις», για την προσβασιμότητα των ισότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημοσίου τομέα
<u>Απόσπασμα Νόμου 4672/2020 (ΦΕΚ 48/Α/4.3.2020)</u>	Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαίου του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας.
<u>Απόσπασμα Νόμου 4591/2019 (ΦΕΚ</u>	Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού

*Πρακτικά του Συμβουλίου Διοίκησης
του Πανετίου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2025*

<u>19/A/12.2.2019</u>), όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον νόμο <u>4727/2020</u> (ΦΕΚ 184/A/23.9.2020)	Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσαρμογή των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα και Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις Κατευθυντήριες-οργανωτικές διατάξεις υλοποίησης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες		
<u>Απόσπασμα</u> <u>Νόμου</u> <u>4488/2017</u> (ΦΕΚ <u>137/A/13.9.2017</u>)	Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις, για Φοιτητές με Αναπηρία		
<u>Απόσπασμα</u> <u>Νόμου</u> <u>4485/2017</u> (ΦΕΚ <u>114/A/4.8.2017</u>), όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 4957/2022	Πρόνοια του νόμου για Ρύθμιση θεμάτων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας που αφορούν στην προσαρμογή των Ατόμων με Αναπηρία και για εθνικό κατάλογο και πρότυπα προσβάσιμων τεκμηρίων υπό το συντονισμό της Εθνικής Βιβλιοθήκης		
<u>Απόσπασμα</u> <u>Νόμου</u> <u>4452/2017</u> (ΦΕΚ <u>17/A/15.2.2017</u>)	Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις για τη διευκόλυνση πρόσβασης ατόμων με αναπηρία στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
<u>Απόσπασμα</u> <u>Νόμου</u> <u>4283/2014</u> (ΦΕΚ <u>189/A/10.9.2014</u>)			

*Πρακτικά του Συμβουλίου Διοίκησης
του Πανετίου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2025*

<u>Απόσπασμα</u>	<u>Νόμου</u>	<u>4074/2012</u>	<u>(ΦΕΚ</u>	<u>Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού</u>
<u>88/Α/11.4.2012)</u>				<u>Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.</u>
<u>Απόσπασμα</u>	<u>Νόμου</u>	<u>4009/2011</u>	<u>(ΦΕΚ</u>	<u>Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των</u>
<u>195/Α/06.09.2011)</u>				<u>ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης</u>
<u>Απόσπασμα</u>	<u>Νόμου</u>	<u>3549/2007</u>	<u>(ΦΕΚ</u>	<u>Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων</u>
<u>69/Α/23.3.2007)</u>				<u>Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων για την υποστήριξη φοιτητών και σπουδαστών με αναπηρία</u>
<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	<u>ΣΤΗΝ</u>	<u>ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ</u>	<u>ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</u>	
<u>ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΑΣΧΟΥΝ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ</u>				
<u>Απόσπασμα</u>	<u>Νόμου</u>	<u>3794/2009</u>	<u>(ΦΕΚ</u>	<u>Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης</u>
<u>156/Α/4.9.2007), όπως αυτό τροποποιήθηκε από</u>				<u>εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ατόμων</u>
<u>τον Νόμου 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α/17.9.2013), τον</u>				<u>που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις</u>
<u>ν. 4218/2013 (ΦΕΚ 268/Α/10.12.2013) και του ν.</u>				
<u>4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α/10.09.2014)</u>				
<u>ΚΥΑ Φ151/17897/Β6/2014 (ΦΕΚ 358/Β/14.2.2014)</u>				<u>Καθορισμός οργάνων, τρόπου και διαδικασίας διαπίστωσης σοβαρών παθήσεων</u>
<u>όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις ΚΥΑ</u>				<u>υποψηφίων για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση</u>
<u>Φ.151/35408/Α5/2017 (ΦΕΚ 683/Β/6.3.17),</u>				
<u>Φ.153/17281/Α5/2021 (ΦΕΚ 694/Β/22.2.21),</u>				

*Πρακτικά του Συμβουλίου Διοίκησης
του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2025*

<u>Φ.151/180552/A5/2017 (ΦΕΚ 3822/B/31.10.1),</u> <u>Φ.153/104779/A5/2018 (ΦΕΚ 2416/B/25.06.18),</u> <u>Φ.153/146145/A5/2019 (ΦΕΚ 3557/B/23.9.19) και</u> <u>Φ.153/147462/A5/2022 (ΦΕΚ 6069/B/28.11.2022)</u>	
Απόσπασμα ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989 (ΦΕΚ 1301/B/12.4.2012)	Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για την προσβασιμότητα
Απόσπασμα Εγκυκλίου Φ.1/79143/B3/03.07.2009, όπως τροποποιήθηκε με την <u>Φ.1/114344/B3/18.09.2009</u>	Περί μετεγγραφών φοιτητών και σπουδαστών εσωτερικού, ακαδημαϊκού έτους 2009-2010
Απόσπασμα 148236/Z1 (ΦΕΚ 4806/B/30.10.2020)	Ρύθμιση θεμάτων μετεγγραφών ειδικών κατηγοριών και κατ' εξαίρεση μετεγγραφών/μετακινήσεων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες.
Αριθμ. Φ. 151/20049/B6 (ΦΕΚ 272/B/01.03.2007), όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90/A/04.05.2001) και των παραγρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 13 του ν. 3404/2005 (ΦΕΚ 260/A/24.10.2005)	Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπάγονται στις ειδικές κατηγορίες του εδαφίου α της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 2525/1997

*Πρακτικά του Συμβουλίου Διοίκησης
του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
κατά τη συνεδρίασή του της 1^{ης} Φεβρουαρίου 2025*

<u>Απόσπασμα Φ5/1449/Β3/04.01.2006</u>	<u>Διευκολύνσεις σε φοιτητές με ειδικές ανάγκες</u>
<u>Απόσπασμα 10366/Γ630.01.2014</u>	<u>Έγκριση του κώδικα Nemeth για τα μαθηματικά στη γραφή Braille</u>
<u>Απόσπασμα Φ142/Β3/7104/19.12.1990</u>	<u>Διευκόλυνση σε φοιτητές με δυσλεξία</u>
<u>Απόφαση Φ.251/171726/Α5/4.11.2019</u>	<u>Πιστοποίηση αναπηρίας υποψηφίων για εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.)</u>
<u>Απόφαση Φ.151/193255/Α5/09.11.2017</u>	<u>Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ατόμων που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις το ακαδημαϊκό έτος 2018-19</u>
<u>Απόφαση Φ.153/49753/Α5/15.05.2024</u>	<u>Υποβολή ηλεκτρονικού Μηχανογραφικού Δελτίου για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση υποψηφίων που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις, σε ποσοστό 5% επιπλέον των θέσεων εισακτέων, έτους 2024</u>

3. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

3.1 Το ανθρώπινο δυναμικό του Πανεπιστημίου

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών ιδρύθηκε το 1989, ως μετεξέλιξη της πρώτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα το 1931. Βασική του αποστολή είναι να προάγει την παιδεία, την έρευνα και την κριτική σκέψη, παρέχοντας υψηλού επιπέδου προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές. Επιδιώκει να παράγει γνώση στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες και να τη διαχέει στην κοινωνία, να συμβάλλει στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, και παράλληλα στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της ισότητας και του σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας.

Σήμερα αποτελείται από τέσσερις Σχολές και εννέα ακαδημαϊκά τμήματα:

(1) Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης, στην οποία ανήκουν το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

(2) Σχολή Πολιτικών Επιστημών, στην οποία ανήκουν το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας και το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.

(3) Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, στην οποία ανήκουν το Τμήμα Κοινωνιολογίας, το Τμήμα Ψυχολογίας και το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.

(4) Σχολή Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού, στην οποία ανήκουν τα Τμήματα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερικών Σπουδών και Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού.

Στο Πάντειο φοιτούν περίπου 8.000 ενεργοί φοιτητές, ενώ ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών ανέρχεται περίπου σε 18.500 και 1.500 μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Οι φοιτητές ΑμεΑ που σπουδάζουν στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, κυρίως με το 5% είναι ένας μεγάλος αριθμός, είναι περίπου 784. Στον Πίνακα 3.1 φαίνονται οι ΦμεΑ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο ανά είδος ασθένειας. Το μεγαλύτερο ποσοστό (22,7%) είναι πάσχοντες (που έχουν νοσήσει ή νοσούν) από κακοήθεις νεοπλασίες (λευχαιμίες, λεμφώματα, συμπαγείς όγκους) ακολουθούμενο από άτομα με αναπηρία τουλάχιστον 67% λόγω κινητικών προβλημάτων (17,1%).

Πίνακας 3.2 Φοιτητές με αναπηρία που σπουδάζουν στο Πάντειο Πανεπιστήμιο ανά ασθένεια, 2023

Ασθένεια	Αριθμός φοιτητών	% στο σύνολο
Άτομα με τύφλωση - μειωμένη οπτική οξύτητα	67	8,5%
Άτομα με κώφωση - κωφάλαλοι	25	3,2%
Πάσχοντες από συγγενείς αιμολυτικές αναιμίες	54	6,9%
Πάσχοντες από συγγενή υδροκεφαλία	11	1,4%
Πάσχοντες από βαριά αγγειακή δυσπλασία του εγκεφαλικού στελέχους	5	0,6%

Πάσχοντες (που έχουν νοσήσει ή νοσούν) από κακοήθεις νεοπλασίες (λευχαιμίες, λεμφώματα, συμπαγείς όγκους)	178	22,7%
Πάσχοντες από σκλήρυνση κατά πλάκας	37	4,7%
Πάσχοντες από βαριά μυασθένεια θεραπευτικώς αντιμετωπιζόμενη με φαρμακευτική αγωγή	5	0,6%
Νεφροπαθείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση	31	4,0%
Πάσχοντες από συγγενική αιμορραγική διάθεση - αιμορροφιλίες	4	0,5%
Υποβληθέντες σε μεταμόσχευση μυελού των οστών	8	1,0%
Υποβληθέντες σε μεταμόσχευση καρδιάς	7	0,9%
Υποβληθέντες σε μεταμόσχευση νεφρού	7	0,9%
Πάσχοντες από ινσουλινοεξαρτώμενο νεανικό διαβήτη τύπου	74	9,4%
Με κινητικά προβλήματα προσδίδοντα αναπηρία τουλάχιστον 67%	134	17,1%
Με καρδιοπάθειες	27	3,4%
Πάσχοντες από τη νόσο του CROHN	19	2,4%
Πάσχοντες από το σύνδρομο πολλαπλής νευροινωμάτωσης	3	0,4%
Πάσχοντες από πολλαπλό μυέλωμα	3	0,4%
Πάσχοντες από σαρκοείδωση	5	0,6%
Πάσχοντες από κρανιοφαρυγγίωμα	9	1,1%
Πάσχοντες από συστηματικό ερυθρηματώδη λύκο	8	1,0%
Πάσχοντες από ελκώδη κολίτιδα - ειλεοστομία	7	0,9%
Πάσχοντες από σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS)	14	1,8%
Πάσχοντες από σπάνια συγγενή, κληρονομικά ή επίκτητα σύνδρομα	13	1,7%
Πάσχοντες από σύνδρομο MUKLE WELLS	1	0,1%
Πάσχοντες από καλοήγη όγκο γέφυρας εγκεφάλου	2	0,3%
Πάσχοντες από ρήξη ανευρίσματος	13	1,7%

Πάσχοντες από σύνδρομο CROUZON	3	0,4%
Διάφορες ασθένειες	10	1,3%
Σύνολο	784	100,0%

Η κατανομή των ΦμεΑ που σπουδάζουν στο Πάντειο Πανεπιστήμιο ανά Τμήμα φαίνεται στον Πίνακα 3.2 και το αντίστοιχο Διάγραμμα 3.1. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης έχει το μεγαλύτερο ποσοστό των ΦμεΑ (18,9%) ακολουθούμενο από το Τμήμα Ψυχολογίας (16,2%) και το Τμήμα Κοινωνιολογίας (15,1%). Το μικρότερο ποσοστό (3,7%) των ΦμεΑ βρίσκεται στο Τμήμα Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης. Στην τελευταία στήλη του Πίνακα φαίνεται ο αριθμός των νεοεισερχόμενων φοιτητών με το 5% που φτάνουν συνολικά τους 67.

Πίνακας 3.3 Φοιτητές με αναπηρία που σπουδάζουν στο Πάντειο Πανεπιστήμιο ανά ασθένεια

Τμήμα	Αριθμός φοιτητών (έως 2023)	% στο σύνολο	Νεοεισερχόμενοι Φοιτητές 2024-2025
Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	29	3,7%	5
Κοινωνικής Πολιτικής	51	6,5%	8
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	66	8,4%	4
Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας	74	9,4%	6
Διεθνών Ευρωπαϊκών Περιφερειακών Σπουδών	76	9,7%	8
Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού	92	11,7%	8
Κοινωνιολογίας	118	15,1%	8
Ψυχολογίας	127	16,2%	6
Δημόσια Διοίκηση	148	18,9%	13
Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο	784	100,0	67

3.2 Φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Για την ανάδειξη των ζητημάτων προσβασιμότητας απαιτείται η χρήση μιας ενιαίας γλώσσας με βάση τα όσα έχουν διατυπωθεί και εφαρμόζονται στον τομέα της εκπαίδευσης ανάπηρων ατόμων και ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες. Ειδικότερα, ως άτομα με αναπηρία ορίζονται όσοι/ες αντιμετωπίζουν λειτουργικούς περιορισμούς και δυσκολίες στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και αλλού λόγω περιβαλλοντικών εμποδίων και αντιλήψεων που προωθούν την τάση των διαχωρισμών και διακρίσεων.

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι δεν αντιμετωπίζουν όλα τα ανάπηρα άτομα μαθησιακές δυσκολίες και τα εμπόδια στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία και αλλού δεν οφείλονται στα σωματικά τους χαρακτηριστικά, αλλά στις συνθήκες που επιτρέπουν και αναπαράγουν την ύπαρξη εμποδίων στην ισότιμη συμμετοχή. Συνεπώς στα ζητήματα προσβασιμότητας χρειάζεται η ανάδειξη της διάκρισης μεταξύ αναπηρίας και μαθησιακής δυσκολίας. Το ένα δεν προϋποθέτει αναγκαστικά το άλλο και επιπλέον η σχέση αναπηρίας και μαθησιακής δυσκολίας δεν είναι σχέση αιτίας-αιτιατού. Για τον λόγο αυτό η εκπαιδευτική προσβασιμότητα αναφέρεται σε άτομα με αναπηρία ή/και μαθησιακές δυσκολίες κατανοώντας τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών εννοιών. Στη διαδικασία της εκπαιδευτικής συμπερίληψης (η συμπερίληψη είναι διαδικασία και όχι ένας συμπαγής εκπαιδευτικός στόχος) τα ζητήματα προσβασιμότητας αποτελούν ένα σύνθετο ζήτημα το οποίο δίνει έμφαση στις περιβαλλοντικές-τεχνικές ελλείψεις καθώς και τα εμπόδια που διαμορφώνονται από πάγιες αντιλήψεις στις πρακτικές διδασκαλίας.

Πιο συγκεκριμένα, οι αναπηρίες και οι μαθησιακές δυσκολίες που δυσχεραίνουν την ισότιμη πρόσβαση είναι πολλές και διαφόρων ειδών, μπορούν όμως να συνοψιστούν στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Κινητικές αναπηρίες
2. Αισθητηριακές αναπηρίες
 - οπτικές (αναπηρία όρασης)
 - ακουστικές (κώφωση, βαρηκοΐα)
3. Νευροαναπτυξιακές διαταραχές
 - Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ)
 - Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία)
 - Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)
4. Προβλήματα λόγου και ομιλίας
 - Δυσarthρία
 - Τραυλισμό
5. Προβλήματα ψυχικής υγείας
6. Σοβαρή ασθένεια

Βασικά εμπόδια και περιορισμοί που συναντούν οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ τόσο στους χώρους του Πανεπιστημίου όσο και στα μαθήματά τους, αλλά και στην ακαδημαϊκή τους ζωή είναι:

1. Η πρόσβαση στους χώρους των κτηριακών εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου, ιδίως με την παροχή υπηρεσίας μεταφοράς και συνοδείας.
2. Η πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας.
3. Η πρόσβαση στην ισότιμη επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.
4. Η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό).
5. Η πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις.
6. Η πρόσβαση στις πληροφορίες, το περιεχόμενο του Διαδικτύου και τις εφαρμογές πληροφορικής.
7. Η πρόσβαση στην έρευνα, σε έργα/προγράμματα που διεξάγονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυ-

λίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), συνέδρια και ημερίδες, συνεδριάσεις οργάνων, φοιτητικές συνελεύσεις, καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες.

Υπάρχουν δύο τρόποι εισαγωγής των φοιτητών που έχουν αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες:

1. Οι φοιτητές που εισήχθησαν στο Πανεπιστήμιο με το 5%, σε ποσοστό θέσεων επιπλέον του αριθμού εισακτέων, χωρίς εξετάσεις. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει φοιτητές/τριες που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις και εγγράφονται στο Πανεπιστήμιο σε μεταγενέστερο χρόνο, αφού ολοκληρωθεί η εγγραφή των υπολοίπων φοιτητών.

Να σημειωθεί ότι οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ δεν σημαίνει αυτόματα ότι χρειάζονται έναν άλλο τρόπο εξέτασης από τους υπόλοιπους φοιτητές. Μπορεί να έχουν άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες και απαιτήσεις που αφορούν στην πρόσβαση στην σχολή και την παρακολούθηση των μαθημάτων.

2. Οι φοιτητές που εισήχθησαν μέσω πανελλαδικών εξετάσεων και εξετάστηκαν με προφορικές εξετάσεις ή γραπτές εξετάσεις σε ξεχωριστή αίθουσα (π.χ. άτομα με δυσλεξία, προβλήματα όρασης κ.λπ.).

3.3 Φυσική προσβασιμότητα χώρων και κτηρίων

Έπειτα από την πραγματοποίηση επιτόπιων επισκέψεων της ομάδας έργου που αποτελείται από εξειδικευμένους μηχανικούς πλήθους ειδικοτήτων, ήτοι (πολιτικών, μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων, τοπογράφων, αρχιτεκτόνων και χημικών μηχανικών) στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Παντείου Πανεπιστημίου, και λαμβάνοντας υπόψη την καταγραφή των ελεγκτών προσβασιμότητας αναφορικά με τις κεντρικές κτιριακές εγκαταστάσεις του Παντείου Πανεπιστημίου, το εργαστήριο Κοινωνικής Πολιτικής καθώς και το εργαστήριο Ψυχολογίας, συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται οι ελλείψεις προσβασιμότητας. Η καταγραφή αυτή αποτελεί σημείο-κλειδί των προτάσεων που θα ακολουθήσουν, με γνώμονα την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699 (Β' 2998/2020) απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3.3.1 Κεντρικό Κτιριακό Συγκρότημα

Το Κεντρικό Κτιριακό Συγκρότημα του Παντείου Πανεπιστημίου, το οποίο υπάγεται στο Δήμο Καλλιθέας, ανήκει στις ιδιόκτητες κτιριακές υποδομές του Πανεπιστημίου και φιλοξενεί τις υπηρεσίες της Διοίκησης, τις Γραμματείες των Τμημάτων και το μεγαλύτερο τμήμα των εκπαιδευτικών και ερευνητικών λειτουργιών. Αναλυτικότερα, απαρτίζεται από τα κάτωθι τρία κτήρια:

- Κτήριο 1 - Κτήριο Διοίκησης
- Κτήριο 2 - Πτέρυγα Στασινόπουλου
- Κτήριο 3 - Νέο Κτήριο

3.3.1.1 Κτήριο 1 - Κτήριο Διοίκησης

Το Κτήριο 1, το οποίο βρίσκεται επί της Λεωφ. Συγγρού αρ. 136, Καλλιθέα, είναι το παλαιότερο κτήριο (έχει χαρακτηριστεί ως «Αξιόλογο») του Κεντρικού Κτιριακού Συγκροτήματος, κατασκευασμένο προ του 1955. Στο προαναφερθέν κτήριο στεγάζονται η Πρυτανεία, η Βιβλιοθήκη, Διοικητικές υπηρεσίες, οι Γραμματείες των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου και η αίθουσα τελετών όπου γίνονται οι ορκωμοσίες των φοιτητών και άλλες επίσημες εκδηλώσεις. Η Βι-

βλιοθήκη βρίσκεται στον υπόγειο, ισόγειο και πρώτο όροφο. Η αίθουσα τελετών βρίσκεται στον ισόγειο και πρώτο όροφο του κτηρίου, ενώ στο υπόλοιπο κτήριο βρίσκονται οι διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος. Τα δύο κλιμακοστάσια κίνησης καθ' ύψος του κτηρίου, βρίσκονται αντίστοιχα στις δύο άκρες κατά μήκος του κτηρίου. Η είσοδος στο κτήριο γίνεται από την κεντρική είσοδο στο ισόγειο, και δευτερευόντως μέσω του βορειοδυτικού αίθριου προς τη βιβλιοθήκη. Η κεντρική είσοδος στο συγκρότημα βρίσκεται νοτιοανατολικά του οικοπέδου στη Λεωφόρο Συγγρού και γίνεται διαμέσου του αίθριου χώρου.

Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας παρατηρήθηκε ότι το Κτήριο διαθέτει αναβατήριο αμαξιδίου ΑΜΕΑ, το οποίο βρισκόταν εκτός λειτουργίας. Δεδομένης της υφιστάμενης κατάστασης, τίθενται θέματα παρεμβάσεων ικανών να καταστήσουν προσβάσιμο το κτήριο σε άτομα με ειδικές ανάγκες και να επιτρέψουν την οριζόντια και κατακόρυφη προσπελασιμότητα εντός κτηρίου σε ΑμεΑ.

Η βιβλιοθήκη λειτουργεί ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες υπηρεσίες και εξυπηρετείται από δικό της ανελκυστήρα (προσβάσιμο με οριακή διάσταση θύρας) και κλιμακοστάσιο. Πέραν των καταγεγραμμένων ορόφων, το κτήριο περιλαμβάνει και πατάρι/ημιόροφο το οποίο εξυπηρετείται από τον ανελκυστήρα της βιβλιοθήκης, και είναι προσβάσιμο στο μεγαλύτερο μέρος του, εκτός από ένα μικρό τμήμα της βιβλιοθήκης και το γραφείο διεύθυνσης, τα οποία έχουν 3-4 σκαλιά στην είσοδό τους. Κατ' επέκταση η βιβλιοθήκη χαρακτηρίζεται προσβάσιμη σε ΑΜΕΑ σε σημαντικό βαθμό, καθώς έχουν γίνει ήδη κάποιες παρεμβάσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας.

Ο χώρος εκδηλώσεων καθίσταται προσβάσιμος, καθώς είναι ελεύθερος χωρίς σταθερά καθίσματα. Καταλαμβάνει τμήμα του ισογείου.

Οι διοικητικές χρήσεις αναπτύσσονται στο ημιυπόγειο, το ισόγειο, τον πρώτο και τον δεύτερο όροφο. Δεν υπάρχουν προβλέψεις ανάλογες της βιβλιοθήκης για προσβασιμότητα από ΑΜΕΑ, ενώ στην είσοδο κάποιων γραφείων υπάρχουν μικρές κλίμακες ανόδου και καθόδου.

Πιο συγκεκριμένα, στο σύνολο του κτηρίου Διοίκησης απαιτούνται μικρές παρεμβάσεις σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα. Αναλυτικότερα οι ελλείψεις που καταγράφονται είναι:

- Αναφορικά με τις θέσεις στάθμευσης ατόμων με αναπηρία στον περιβάλλοντα χώρο του οικοπέδου, δεν είναι εμφανής η σήμανση στην ασφαλτο της μίας θέσης που προορίζεται για άτομα με αναπηρία.
- Δεν υπάρχει, σύνδεση της θέσης στάθμευσης οχήματος ατόμου με αναπηρία με την προσβάσιμη είσοδο.
- Δεν υπάρχει διαδρομή πεζών από την είσοδο του οικοπέδου μέχρι τη θύρα εισόδου στο κτήριο.
- Στο υπόγειο, σε τρεις θύρες του ορόφου (εξαιρουμένων των WC), το καθαρό πλάτος δεν επαρκεί για να γίνεται δυνατή η πρόσβαση από αναπηρικό αμαξίδιο.
- Αναφορικά με την οριζόντια κίνηση, ανά όροφο στο κτήριο:

- Στο ισόγειο, χρειάζονται παρεμβάσεις για να δημιουργηθούν προσβάσιμες διαδρομές, καθώς και διαπλάτυνση δεκατριών θυρών (εξαιρουμένων των WC).

- Αντιστοίχως στον πρώτο και δεύτερο όροφο, χρειάζονται παρεμβάσεις για να δημιουργηθούν προσβάσιμες διαδρομές καθώς και διαπλάτυνση μίας θύρας (εξαιρουμένων των WC).

• Αναφορικά με την κατακόρυφη κυκλοφορία, στα δύο σημεία κατακόρυφης κίνησης του κτηρίου ισχύουν τα εξής:

- Στον προσβάσιμο κλιμακοστάσιο, δεν υπάρχει η απαιτούμενη επισήμανση των ακμών, αρχής και τέλους κλίμακας και η απαιτούμενη χειρολαβή στα πλατύσκαλα.

- Στους προσβάσιμους ανελκυστήρες, δεν υπάρχουν συστήματα αναγγελίας ορόφων. Ακόμη, δεν υπάρχουν ανάγλυφα κουμπιά εξωτερικά και εσωτερικά των ανελκυστήρων. Ακόμη απαιτείται διαπλάτυνση των θυρών των ανελκυστήρων ανελκυστήρα ώστε να είναι προσβάσιμες.

- Δεν υπάρχουν πινακίδες, περιγραφικές των χρήσεων του ορόφου ανάγλυφες ή σε γραφή Μπράιλ.

• Σχετικά με τη διαφυγή, στο υπόγειο, ισόγειο, πρώτο και δεύτερο όροφο ισχύουν τα εξής:

- Αναφορικά με τις προσβάσιμες διαδρομές, υπάρχει έλλειψη συστήματος οπτικής κατευθυντήριας σήμανσης προς την έξοδο ή τους πυροπροστατευμένους χώρους αναμονής. Ακόμα δεν υπάρχει, σύστημα ανάγλυφης σήμανσης προς την έξοδο ή τους πυροπροστατευμένους χώρους αναμονής, αλλά ούτε και εγκατάσταση ηχητικής κατευθυντήριας σήμανσης προς την έξοδο.

- Δεν υπάρχει πυροπροστατευμένος χώρος αναμονής αναπηρικού αμαξιδίου στον χώρο του κλιμακοστασίου ανά όροφο, αλλά ούτε και σύστημα καταιονιστήρων.

• Στο προσβάσιμο WC του κτηρίου, παρατηρούνται ελλείψεις όπως:

- Χειρολαβές εκατέρωθεν της λεκάνης
- Κεκλιμένος καθρέπτης επαφή με τον νιπτήρα
- Εργονομικός νιπτήρας
- Σήμανση παραπλεύρως της θύρας
- Καθοδηγητική σήμανση προς το WC

3.3.1.2 Κτήριο 2 - Πτέρυγα Στασινόπουλου

Το Κτήριο 2 ή «γυάλινο» κτήριο ή πτέρυγα Στασινόπουλου, πρόκειται για τετραώροφο κτήριο εκπαιδευτικών υπηρεσιών (αιθουσών διδασκαλίας, εργαστηρίων και γραφείων διδασκόντων) με υπόγειο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, η ανέγερση του οποίου ολοκληρώθηκε εντός του έτους 1968. Η είσοδος στο κτήριο γίνεται είτε μέσω κλιμάκων είτε μέσω της προσβάσιμης ράμπας, ενώ η κίνηση εσωτερικά καθ' ύψος του κτηρίου πραγματοποιείται μέσω του κεντρικού κλιμακοστασίου και του - μη προσβάσιμου από ΑμεΑ - Ανελκυστήρα. Η είσοδος του κτηρίου βρίσκεται νοτιοδυτικά του οικοπέδου και γίνεται διαμέσω του αίθριου χώρου.

Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας παρατηρήθηκε ότι παρότι το Κτήριο 2 διαθέτει ράμπα εισόδου ΑμεΑ εξωτερικά, στο εσωτερικό του η κίνηση των ΑμεΑ καθίσταται δύσκολη. Η κατακόρυφη κίνηση ΑμεΑ, εντός του κτηρίου είναι δυσχερής, καθώς δεν υπάρχει ούτε η απαιτούμενη σήμανση για πλοήγηση στον χώρο, αλλά ούτε και η δυνατότητα πρόσβασης στους ανελκυστήρες λόγω

μεγέθους (άνοιγμα 0.70, εσωτερικό 1.10x 1.20/ελάχιστο επιτρεπτό άνοιγμα 0.85m). Δεδομένης της υφιστάμενης κατάστασης, τίθεται η ανάγκη παρεμβάσεων ικανών να καταστήσουν προσβάσιμο το κτήριο σε άτομα με ειδικές ανάγκες και να επιτρέψουν την οριζόντια και κατακόρυφη προσπελασιμότητα εντός κτηρίου σε ΑμεΑ.

Πιο συγκεκριμένα, το κτήριο Στασινόπουλου είναι προσβάσιμο από τον περιβάλλοντα χώρο επί της οδού Πάντου και Λαγουμτζή. Το κτήριο διαθέτει ράμπα ανόδου καθώς και ανελκυστήρες για προσβάσεις σε όλους του ορόφους όπου εκτείνονται οι αίθουσες. Επιπλέον η πρόσβαση στο υπόγειο σε επίπεδο ισογείου έχει 2η ράμπα καθόδου. Διαθέτει χώρο για στάθμευση που όμως χρειάζεται παντού σημάσεις και οριοθετήσεις αυτών. Εσωτερικά διαθέτει 1 WC ΑΜΕΑ, όμως θα μπορούσε να αποκτήσει και 2ο στο υπόγειο στην στάθμη ισογείου, όπου υπάρχουν χώροι εργαστηρίων με μικρές επεμβάσεις στον υπάρχοντα χώρο WC. Διαθέτει αμφιθέατρο εκδηλώσεων και μαθημάτων ακροατηρίου το οποίο ως ειδικός χώρος θα μπορούσε να αποκτήσει ξεχωριστή έξοδο διαφυγής ανεξάρτητη από αυτή της κύριας εισόδου στο κτήριο, με προσθήκη αναβατορίου ΑΜΕΑ προς την οδό Λαγουμτζή αξιοποιώντας την υπάρχουσα έξοδο.

Συμπερασματικά, στο σύνολο του κτηρίου Στασινόπουλου απαιτούνται μικρές παρεμβάσεις σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα. Αναλυτικότερα οι ελλείψεις που καταγράφονται είναι:

• Αναφορικά με τις θέσεις στάθμευσης ατόμων με αναπηρία στον περιβάλλοντα χώρο του οικοπέδου, παρατηρούνται ελλείψεις τόσο στη σήμανση της μίας υφιστάμενης θέσης που προορίζεται για άτομα με αναπηρία, όσο και στη μη ύπαρξη δεύτερης θέσης απαιτούμενης σε σχέση με το σύνολο των χρηστών του κτηρίου.

• Δεν υπάρχει, σύνδεση της θέσης στάθμευσης οχήματος ατόμου με αναπηρία με την προσβάσιμη είσοδο με ύπαρξη οδηγού τυφλών.

• Δεν υπάρχει διαδρομή πεζών από την είσοδο του οικοπέδου μέχρι τη θύρα εισόδου στο κτήριο. Καθώς και στη θύρα εισόδου παρατηρούνται μη ασφαλείς υαλοπίνακες.

• Αναφορικά με την κατακόρυφη κυκλοφορία, στα σημεία κατακόρυφης κίνησης του κτηρίου ισχύουν τα εξής:

- Στον προσβάσιμο κλιμακοστάσιο, δεν υπάρχει η απαιτούμενη επισήμανση των ακμών, αρχής και τέλους κλίμακας και η απαιτούμενη χειρολαβή στα πλατύσκαλα.

- Στους προσβάσιμους ανελκυστήρες, δεν υπάρχουν συστήματα αναγγελίας ορόφων. Ακόμη, δεν υπάρχουν ανάγλυφα κουμπιά εξωτερικά και εσωτερικά του ανελκυστήρα. Ακόμη απαιτείται διαπλάτυνση των θυρών των ανελκυστήρων ώστε να είναι προσβάσιμες.

- Δεν υπάρχουν πινακίδες, περιγραφικές των χρήσεων του ορόφου ανάγλυφες ή σε γραφή Μπράιλ.

• Δεν υπάρχουν θέσεις προσβασιμότητας στο αμφιθέατρο αλλά ούτε και δυνατότητα πρόσβασης ΑμεΑ στη σκηνή.

• Παρατηρείται έλλειψη θέσης στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία (τύπου VAN) στον περιβάλλοντα χώρο.

3.3.1.3 Κτήριο 3 - Νέο Κτήριο

Το Κτήριο 3 - «Νέο Κτήριο», το οποίο στεγάζει γραφεία, διοικητικές υπηρεσίες, αμφιθέατρα, ΕΛΚΕ, αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια, αποτελείται από δύο υπέργεια κτίρια, το Κτήριο Ι και το Κτήριο ΙΙ με κοινό υπόγειο χώρο στάθμευσης και χώρους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων. Το Κτήριο Ι αποτελείται από 4 υπέργειους ορόφους με χρήσεις αμφιθεάτρων και αιθουσών διδασκαλίας και το Κτήριο ΙΙ αποτελείται από 9 υπέργειους ορόφους με χρήσεις γραφείων και αιθουσών διδασκαλίας. Επίσης, σημειώνεται ότι το κλιμακοστάσιο K5 του Κτηρίου ΙΙ και το κλιμακοστάσιο K2 του Κτηρίου Ι ενώνονται μεταξύ τους μέσω εξωτερικού στεγασμένου διαδρόμου στο επίπεδο του Ημιώροφου, Α' και Β' ορόφου. Η είσοδος του κτηρίου βρίσκεται νοτιοανατολικά του οικοπέδου.

Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας παρατηρήθηκε ότι για την ισότιμη πρόσβαση στα αμφιθέατρα, στους χώρους υγιεινής, καθώς και στο σύνολο του κτηρίου, τίθεται η ανάγκη μελέτης προσβασιμότητας, για την άμεση οικειοποίηση και χρήση του χώρου από άτομα με αναπηρία και εν γένει εμποδιζόμενα άτομα. Προτείνονται οι απαραίτητες προσαρμογές στο υφιστάμενο κτίριο για την υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης ΑμεΑ και άλλων ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.

Πιο συγκεκριμένα, στο Νέο Κτήριο απαιτούνται μικρές παρεμβάσεις σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα. Αναλυτικότερα οι ελλείψεις που καταγράφονται είναι:

- Αναφορικά με τις θέσεις στάθμευσης ατόμων με αναπηρία στον περιβάλλοντα χώρο του οικοπέδου, παρατηρούνται ελλείψεις στη σήμανση των δύο υφιστάμενων θέσεων που προορίζονται για άτομα με αναπηρία.

- Δεν υπάρχει, σύνδεση των θέσεων στάθμευσης οχήματος ατόμων με αναπηρία με την προσβάσιμη είσοδο με ύπαρξη οδηγού τυφλών.

- Δεν υπάρχει διαδρομή πεζών από την είσοδο του οικοπέδου μέχρι τη θύρα εισόδου στο κτήριο. Ακόμη, στη θύρα εισόδου παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης των υαλοπινάκων, καθώς και έλλειψη καθοδηγητικής σήμανσης μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας προσβάσιμης θύρας.

- Αναφορικά με την οριζόντια κυκλοφορία, ανά όροφο:
 - Από την είσοδο του κτηρίου μέχρι τον Ανεγκυστήρα, παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης στοιχείων που δεν μπορούν να απομακρυνθούν, εντός αυτής της πορείας. Παράλληλα στην ίδια πορεία παρατηρείται έλλειψη καθοδηγητικής σήμανσης καθώς και επαρκούς για πρόσβαση πλάτους θύρας (εξαιρουμένων των WC).

- Στο 2ο υπόγειο και 1ο υπόγειο, παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης στοιχείων που δεν μπορούν να απομακρυνθούν, εντός αυτής της πορείας. Παράλληλα στην ίδια πορεία παρατηρείται έλλειψη καθοδηγητικής σήμανσης καθώς και επαρκούς για πρόσβαση πλάτους θύρας (εξαιρουμένων των WC).

- Στο ισόγειο, παρατηρείται η έλλειψη ράμπας για την ανάβαση δύο σκαλοπατιών.

- Στον πρώτο όροφο, παρατηρείται η έλλειψη σύνδεση υψομετρικών διαφορών $\leq 1,20\mu$. Ακόμα, παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης στοιχείων που δεν μπορούν να απομακρυνθούν, εντός αυτής της πορείας.

- Στον δεύτερο όροφο, παρατηρείται η έλλειψη σύνδεση υψομετρικών διαφορών $\leq 1,20\mu$. Ακόμα, παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης στοιχείων που δεν μπορούν να απομακρυνθούν, εντός αυτής της πορείας. Τέλος, παρατηρείται η έλλειψη ράμπας για την ανάβαση δύο σκαλοπατιών.

- Στον τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο όροφο, παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης στοιχείων που δεν μπορούν να απομακρυνθούν, εντός αυτής της πορείας.

- Αναφορικά με την κατακόρυφη κυκλοφορία, στα σημεία κατακόρυφης κίνησης του κτηρίου ισχύουν τα εξής:

- Στα προσβάσιμα κλιμακοστάσια, δεν υπάρχει η απαιτούμενη επισήμανση των ακμών, αρχής και τέλους κλίμακας και η απαιτούμενη χειρολαβή στα πλατύσκαλα. Ακόμη δεν υπάρχει κατακόρυφη σύνδεση για πρόσβαση από το ισόγειο στο κτήριο με το ιατρείο. Τέλος, δεν υπάρχουν πινακίδες, περιγραφικές των χρήσεων του ορόφου ανάγλυφες ή σε γραφή Μπράιγ.

- Στην κατακόρυφη κίνηση, που συνδέει το αμφιθέατρο εντός του ημικυκλίου, δεν υπάρχει προσβάσιμο ανεγκυστήρας ούτε προσβάσιμο κλιμακοστάσιο.

- Σχετικά με τη διαφυγή:

- Στο ισόγειο, δεν υπάρχουν αυτόματοι καταιωνιστήρες στα αμφιθέατρα, αλλά ούτε και πυροπροστατευμένος χώρος. Ακόμα δεν υπάρχει, σύστημα ανάγλυφης σήμανσης προς την έξοδο ή τους πυροπροστατευμένους χώρους αναμονής, αλλά ούτε και εγκατάσταση ηχητικής κατευθυντήριας σήμανσης προς την έξοδο.

- Στον πρώτο όροφο, δεν υπάρχουν αυτόματοι καταιωνιστήρες, αλλά ούτε και πυροπροστατευμένος χώρος. Ακόμα δεν υπάρχει, σύστημα ανάγλυφης σήμανσης προς την έξοδο, αλλά ούτε και εγκατάσταση ηχητικής κατευθυντήριας σήμανσης προς την έξοδο.

- Στα προσβάσιμα WC του κτηρίου ανά όροφο, παρατηρούνται ελλείψεις όπως:

- Χειρολαβές εκατέρωθεν της λεκάνης

- Η φορά της πόρτας είναι προς τα μέσα, ενώ πρέπει να είναι προς τα έξω

- Κεκλιμένος καθρέπτης επαφή με τον νιπτήρα

- Εργονομικός νιπτήρας

- Σήμανση παραπλεύρως της θύρας

- Καθοδηγητική σήμανση προς το WC

3.3.2 Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο στο Νέο Κόσμο (Αθήνα) υπάγεται στον Δήμο Αθηναίων, ενώ το κτήριο έχει παραχωρηθεί από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου και διαθέτει συνολική ωφέλιμη επιφάνεια $621,00\text{ m}^2$. Κατά την αυτοψία του κτηρίου, και εμβαθύνοντας στις ελλείψεις στον εξοπλισμό του αναφορικά με την προσβασιμότητα, κατά τη διάρκεια της αυτοψίας παρατηρήθηκε ότι για την ισότιμη πρόσβαση, τίθεται η ανάγκη ύπαρξης ράμπας εισόδου και W.C ΑμεΑ για τη δυνατότητα άμεσης οικειοποίησης και χρήσης του χώρου από άτομα με αναπηρία και εν γένει εμποδιζόμενων ατόμων.

3.3.3 Εργαστήριο Κοινωνικής Πολιτικής

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Πολιτικής υπάγεται στον Δήμο Αθηναίων και ανήκει στις ιδιόκτητες κτιριακές υποδομές του Παντείου Πανεπιστημίου. Αποτελεί μέ-

ρος κτιριακής υποδομής και χωροθετείται στον 4ο, 5ο όροφο αυτού, καθώς και στο δώμα. Στεγάζει το Εργαστήριο, αίθουσες σεμιναρίων, καθώς και γραφεία διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού. Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας και εμβαθύνοντας στις ελλείψεις στον εξοπλισμό του αναφορικά με την προσβασιμότητα, παρατηρήθηκε ότι για την ισότιμη πρόσβαση, τίθεται η ανάγκη ύπαρξης αναβατορίου και W.C ΑμεΑ με στόχο τη δυνατότητα άμεσης οικειοποίησης και χρήσης του χώρου από άτομα με αναπηρία και εν γένει εμποδιζόμενα άτομα.

Πιο συγκεκριμένα, στο Κτήριο απαιτούνται σημαντικές παρεμβάσεις σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα. Αναλυτικότερα οι ελλείψεις που καταγράφονται είναι:

- Αναφορικά με τις θέσεις στάθμευσης ατόμων με αναπηρία στον περιβάλλοντα χώρο του οικοπέδου, παρατηρούνται ελλείψεις τόσο στη σήμανση της υφιστάμενης θέσης που προορίζεται για άτομα με αναπηρία.

- Δεν υπάρχει διαδρομή πεζών από την είσοδο του οικοπέδου μέχρι τη θύρα εισόδου στο κτήριο. Ακόμη, στη θύρα εισόδου παρατηρείται έλλειψη επισήμανσης των υαλοπινάκων.

- Αναφορικά με την οριζόντια κυκλοφορία, από την είσοδο του κτηρίου μέχρι τον Ανελκυστήρα, παρατηρείται η έλλειψη ράμπας για την ανάβαση δύο σκαλοπατιών. Ακόμη παρατηρείται έλλειψη καθοδηγητικής σήμανσης μέχρι τον Ανελκυστήρα.

- Αναφορικά με την κατακόρυφη κυκλοφορία, δεν υπάρχει η απαιτούμενη επισήμανση των ακμών, αρχής και τέλους κλίμακας και η απαιτούμενη χειρολαβή στα πλατύσκαλα. Ακόμη δεν υπάρχει προσβάσιμος ανελκυστήρας. Τέλος, δεν υπάρχουν πινακίδες, περιγραφικές των χρήσεων του ορόφου ανάγλυφες ή σε γραφή Μπράιγ.

- Σχετικά με τη διαφυγή, δεν υπάρχουν αυτόματοι καταιωνιστήρες στα αμφιθέατρα, αλλά ούτε και πυροπροστατευμένος χώρος. Ακόμη δεν υπάρχουν προσβάσιμες διαδρομές στον όροφο σε έκτακτες συνθήκες.

- Δεν υπάρχει προσβάσιμο WC στο κτήριο.

3.3.4 ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Το ιδιόκτητο οικόπεδο βρίσκεται στην οδό Ιωσήφ των Ρωγών 10, υπάγεται στον Δήμο Αθηναίων, και έχει έκταση 133,75 m². Το οικόπεδο είναι προς ενοικίαση και, επομένως, δεν εξετάζεται στην παρούσα φάση.

3.3.5 ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ

Το Διατηρητέο Αρχοντικό στην Κοινότητα Απολλωνίας στη Σίφνο. Πρόκειται για διώροφο παλαιό αρχοντικό συνολικής δόμησης 629,55 m² και κάλυψης 435,25 m², το οποίο κατασκευάστηκε περί το έτος 1925 επί οικοπέδου εμβαδού 540,75 m². Το παρόν διατηρητέο είναι προς αναστήλωση και χωρίς δυνατότητα αξιοποίησης στην παρούσα φάση. Επομένως, δεν εξετάζεται στην παρούσα φάση.

3.3.6 Διατηρητέο αρχοντικό

Το Κτήριο Καστέλας στη διεύθυνση Μανούσου Κούνδουρου 2, υπάγεται στον Δήμο Πειραιώς και έχει μισθωθεί. Επομένως, δεν εξετάζεται στην παρούσα φάση.

3.4 Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα

Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα αφορά στη δυνατό-

τητα αξιοποίησης και χρήσης των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), σε οποιαδήποτε μορφή τους, από όλους, από το σύνολο του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με οποιασδήποτε μορφής αναπηρία και των ηλικιωμένων (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025). Σύμφωνα με τον ΠΟΥ ο όρος ηλεκτρονική προσβασιμότητα ή η-προσβασιμότητα, αναφέρεται στην ευκολία χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), όπως το Διαδίκτυο, από ΑμεΑ (WHO, 2013).

Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα στα Πανεπιστήμια αναφέρεται στη δυνατότητα των φοιτητών με αναπηρία (όπως πχ τύφλωση, κώφωση, κινητική αναπηρία) ή μαθησιακές δυσκολίες (πχ δυσλεξία) που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην χρήση υπολογιστή και την πρόσβαση τους στο διαδίκτυο να έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό, πλατφόρμες και πόρους με τρόπο που να τους εξυπηρετεί αποτελεσματικά. Σκοπός της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας είναι να διασφαλίσει ότι όλοι οι φοιτητές, ανεξάρτητα από τις διαφορετικές ανάγκες τους, μπορούν να έχουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα αφορά:

1. Στην προσβασιμότητα στο Διαδίκτυο και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, στη δυνατότητα δηλαδή των φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ), να αντιλαμβάνονται, να κατανοούν, να πλοηγούνται και να αλληλεπιδρούν με ιστοτόπους και εργαλεία, ενώ παράλληλα μπορούν να συνεισφέρουν σε αυτό ισότιμα και χωρίς εμπόδια και

2. στην προσβασιμότητα στα τεκμήρια (συγγράμματα, βιβλία, κείμενα κ.ά.) σε ψηφιακή μορφή για όλες τις μορφές αναπηρίας (οπτική, κινητική, ακουστική, ψυχική και γενικά ορατή ή μη ορατή).

3.4.1 Προσβασιμότητα στο Διαδίκτυο και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές

Η προσβασιμότητα, σύμφωνα με τον Οδηγό Προσβασιμότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αφορά τις αρχές και τις τεχνικές που θα πρέπει να τηρούνται κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των ιστοτόπων και των εφαρμογών ώστε να είναι προσβάσιμοι στους χρήστες, κυρίως στα άτομα με αναπηρία.

Η προσβασιμότητα περιλαμβάνει απαιτήσεις:

- Τεχνικές που αφορούν στον υποκείμενο κώδικα και όχι στην οπτική παρουσίαση, όπως για παράδειγμα ότι οι ιστοτόποι λειτουργούν σωστά με τις διαθέσιμες υποστηρικτικές τεχνολογίες. Αν δηλαδή περιλαμβάνουν προγράμματα ανάγνωσης οθόνης, μεγεθυντικούς φακούς οθόνης, λογισμικό αναγνώρισης φωνής κ.λπ.

- που αφορούν στην αλληλεπίδραση με τον χρήστη και τον σχεδιασμό της οπτικής παρουσίας του ιστοτόπου, όπως η παροχή κατανοητών οδηγιών και η ανατροφοδότηση για τις φόρμες και τις εφαρμογές ενός ιστοτόπου. Ελλιπής σχεδιασμός μπορεί να επιφέρει σημαντικά εμπόδια στα άτομα με αναπηρία.

Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχουν κάποιοι ιστοτόποι του Παντείου Πανεπιστημίου, όπως η ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης, που είναι προσβάσιμοι στους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, αλλά θα πρέπει να ελεγχθεί το σύνολο, ώστε να διαπιστωθούν οι ελλείψεις και να γίνουν οι κατάλληλες βελτιώσεις.

3.4.2 Προσβασιμότητα στα τεκμήρια

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒικΕΠ) του Παντείου Πανεπιστημίου αναπαράγει και διαθέτει στους εντυπο-ανάπηρους χρήστες της ακαδημαϊκά συγγραμματα και άλλη βιβλιογραφία (βιβλία, κείμενα κ.ά.) σε ψηφιακή προσβάσιμη μορφή. Ωστόσο, το έργο αυτό θα πρέπει να συνεχισθεί, καθώς δεν καλύπτεται το σύνολο των απαραίτητων για τους εντυπο-ανάπηρους φοιτητές τεκμηρίων.

3.5 Προσβασιμότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η έγκαιρη ένταξη, αλλά και η ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών τους, αποτελεί βασικό στόχο του Παντείου Πανεπιστημίου. Στο πλαίσιο μιας ολιστικής συμπεριληπτικής προσέγγισης η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες μέριμνα για:

1. Προσαρμογές στις Εξετάσεις για φοιτητές με αναπηρία ή σοβαρές παθήσεις, αλλά και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως νευροαναπτυξιακές διαταραχές, μαθησιακές δυσκολίες κ.λπ. με σκοπό την ένταξη και ισότιμη φοίτηση όλων των φοιτητών. Η συμμετοχή και η αξιολόγηση της επίδοσης με τρόπο προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες του κάθε ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, όπως εξετάσεις προφορικές ή/και γραπτές, μικτό τρόπο εξέτασης, επιλογή συμμετοχής σε ατομικές-ομαδικές εργασίες, εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης και αξιολόγησης).

2. Πρόβλεψη και δυνατότητα χρήσης εξοπλισμού και βοηθημάτων, π.χ. παρουσία μεταφραστή/-τριας στη νοηματική, ιδιαίτερη θέση στην αίθουσα ή άλλων εξοπλισμένων λύσεων που διευκολύνουν την ακαδημαϊκή συμμετοχή και παρακολούθηση ανάλογα με την αναπηρία.

3. Προσβάσιμες σημειώσεις και υλικό των δια ζώσης μαθημάτων, που περιλαμβάνουν την παροχή σημειώσεων σε ηλεκτρονική μορφή, τη χρήση λογισμικού ανάγνωσης κειμένου ή την προσθήκη προσβάσιμων περιγραφών (γραφτών ή λεκτικών) σε γραφικά, διαγράμματα ή βίντεο.

4. Προσβάσιμα σχέδια μαθημάτων και των βασικών σημείων τους για την εξοικείωση με όρους και την προετοιμασία ερωτήσεων και αποριών.

5. Άλλες διευκολύνσεις φοιτητών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όπως η μερική φοίτηση, η πρακτική άσκηση κ.λπ.

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία ή/και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες υιοθέτησε τους ακόλουθους στόχους και δράσεις στον άξονα προτεραιότητας 3 του Σχεδίου Δράσης Ισότιμης Πρόσβασης (ΣΔΙΠ).

Α. Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης

Η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης ξεκίνησε να λειτουργεί στο πλαίσιο του Προγράμματος «Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών Παντείου Πανεπιστημίου» τον Οκτώβριο 2018 στο Πάντειο Πανεπιστήμιο με στόχο να παρέχει ένα ευρύ και ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών προς φοιτητές/τριες, μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες και πρόσφατα αποφοίτους/ες, που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (ΕΚΟ). Η λειτουργία δυο διήρκεσε μέχρι το 2022, δίνοντας τη δυνατότητα στους φοιτητές να λάβουν υπηρεσίες συμβουλευτικής μέσω ατομικών και ομαδικών συναντήσεων για:

1. Την επίτευξη των στόχων τους στη φοιτητική ζωή/σπουδές: καλύτερη προσαρμογή στην ακαδημαϊκή ζωή, βελτίωση απόδοσης, τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας, την αντιμετώπιση της αναβλητικότητας, περιορισμό του άγχους εξετάσεων, αντιμετώπιση της έλλειψης συγκέντρωσης και κινήτρων, της αναβλητικότητας, κ.ά.

2. τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για εκπαιδευτικά, επαγγελματικά και προσωπικά ζητήματα,

3. τη διαχείριση συγκρούσεων και την ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας,

4. την ευημερία και την ποιότητα ζωής.

Η Υπηρεσία συνεργάστηκε και με άλλους φορείς ψυχικής υγείας, όπως τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας για την παραπομπή φοιτητών που χρειάζονταν ψυχιατρική παρακολούθηση.

Β. Εθελοντισμός

Ο μεγάλος αριθμός ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, που σπουδάζουν στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, και η ανάγκη συμπερίληψης και ισότιμης πρόσβασής τους στην εκπαίδευση, παρακίνησε αρκετούς φοιτητές να δράσουν αλληλέγγυα προς τους συμφοιτητές τους. Από την ιδέα αυτή προέκυψε η δημιουργία της Εθελοντικής Ομάδας Φοιτητών AMELib του Παντείου Πανεπιστημίου.

Από το 2018 εθελοντές φοιτητές προσφέρουν εθελοντική εργασία στην Υπηρεσία Προσβασιμότητας της Βιβλιοθήκης. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι εθελοντές αφορούν:

- α. Την ηχογράφηση ακαδημαϊκών συγγραμμάτων με φυσική φωνή με χρήση φορητών συσκευών ηχογράφησης με στόχο τη δημιουργία audio-books και

- β. την επιμέλεια ψηφιακών αντιγράφων των συγγραμμάτων με σκοπό αντίστοιχα τη δημιουργία προσβάσιμων e-books.

Διαδικασία εισαγωγής και εκπαίδευση εθελοντών

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές συμπληρώνουν την ηλεκτρονική αίτηση, στην οποία δεσμεύονται και για το νομικό πλαίσιο της συμμετοχής τους:

«Τα κείμενα θα αναπαραχθούν, σύμφωνα με τον ν. 4672/2020 για εντυπο-ανάπηρα άτομα και οποιαδήποτε περαιτέρω αναπαραγωγή του, σε μορφή άλλη ή διάδοσής τους αποτελεί προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και θα επισύρει τις κυρώσεις των άρθρων 65 επόμενου του ν. 2121/1993».

Στη συνέχεια ο υπεύθυνος βιβλιοθηκονόμος παραλαμβάνει τις αιτήσεις, καταχωρεί τα στοιχεία τους, ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για την συμμετοχή

τους στην εθελοντική ομάδα AMELib και τους καλεί να συμμετάσχουν σε σχετικό εκπαιδευτικό σεμινάριο. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια οργανώνονται κύρια διαδικτυακά, δεδομένων των περιορισμών της πανδημίας τα τελευταία δύο χρόνια, και πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου οι εθελοντές ενημερώνονται για τις υπηρεσίες προσβασιμότητας της Βιβλιοθήκης, αλλά και του Συνεργατικού Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, τη λειτουργία και χρήση της AMELib από τους ωφελούμενους, τη ροή εργασιών μέχρι το ψηφιακό τεκμήριο να μεταφορτωθεί στην ψηφιακή βιβλιοθήκη και παραδείγματα ανάγνωσης προσβάσιμων συγγραμμάτων μέσω προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης. Στο δεύτερο μέρος ενημερώνονται για την δική τους συνεισφορά στην εθελοντική ομάδα AMELib και εκπαιδεύονται κυρίως στην επεξεργασία κειμένων docx σε προσβάσιμα.

Όσοι από τους συμμετέχοντες ενδιαφέρονται να ενταχθούν στην εθελοντική ομάδα λαμβάνουν ηλεκτρονικά τον Οδηγό επεξεργασίας προσβάσιμων κειμένων, που έχει συνταχθεί ειδικά για τους εθελοντές και ένα κείμενο προς επεξεργασία. Η συμμετοχή στην εθελοντική ομάδα δεν έχει προκαθορισμένο ωράριο, αλλά προσαρμόζεται στη διαθεσιμότητα και το πρόγραμμα του κάθε φοιτητή.

Η ολοκλήρωση της επεξεργασίας ενός συγγράμματος μπορεί να διαρκέσει από επτά έως δέκα μέρες, ανάλογα με τον όγκο του συγγράμματος, τον βαθμό δυσκολίας και τους χρόνους απόκρισης της ομάδας προσφέροντας ένα αίσθημα ομαδικού πνεύματος και ικανοποίησης παρόλο που οι εθελοντές δεν έχουν πρόσβαση στους τελικούς προσβάσιμους μορφότευπους.

Με το τέλος του ακαδημαϊκού έτους οι εθελοντές, που συμμετείχαν και ολοκλήρωσαν την επεξεργασία συγκεκριμένου αριθμού σελίδων, λαμβάνουν και βεβαίωση συμμετοχής στο εθελοντικό πρόγραμμα. Από το 2020 που η ιδέα της εθελοντικής ομάδας εδραιώθηκε, και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την πρόσληψη υπεύθυνου βιβλιοθηκονόμου που ανέλαβε την οργάνωση και λειτουργία της, οι αιτήσεις εθελοντών αυξήθηκαν, όπως αντίστοιχα και η παραγωγή προσβάσιμων συγγραμμάτων, ενώ παράλληλα αυτοματοποιήθηκε η ροή εργασιών, η εκπαίδευση και η επικοινωνία της ομάδας.

Παραδείγματα συνεργασίας και πρωτοβουλιών αποτελεί η σύνταξη οδηγιών προς την κοινότητα και η οργάνωση webinar από μέλη της εθελοντικής ομάδας για τη χρήση ανοικτού λογισμικού ηχογράφησης κειμένων με φυσική φωνή, αλλά και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προωθητικού βίντεο με θέμα την εθελοντική ομάδα.

3.6 Προσβασιμότητα υπηρεσιών Πανεπιστημίου

3.6.1 Καταγραφή Περιορισμών και Εμποδίων

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο καταγράφει τους περιορισμούς και τα εμπόδια δραστηριότητας με τη συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου Καταγραφής Περιορισμών και Εμποδίων από τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ για τυχόν αναπηρία, σοβαρή πάθηση, διαταραχή ή μαθησιακή δυσκολία που αντιμετωπίζουν, τα εμπό-

δια δραστηριότητας και τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν και τις Υποστηρικτικές Τεχνολογίες που χρησιμοποιούν.

3.6.2 Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Παντείου Πανεπιστημίου - Υπηρεσίες προσβασιμότητας

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒικεΠ) του Παντείου Πανεπιστημίου έχει ως στόχο την άρση των εμποδίων για τους έντυπο-ανάπηρους χρήστες της και φροντίζει να εξασφαλίσει άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση χωρίς διακρίσεις και φραγμούς για το σύνολο των χρηστών της. Για τον λόγο αυτόν έχει αναπτύξει υπηρεσίες προσβασιμότητας πάνω από 15 χρόνια για την εξυπηρέτηση κύρια των φοιτητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην ανάγνωση του έντυπου υλικού της. Συνοπτικά οι υπηρεσίες της αναφέρονται στον ανανεωμένο και προσβάσιμο ιστότοπό της και αναφέρονται σε:

Α. Παροχή Εξοπλισμού.

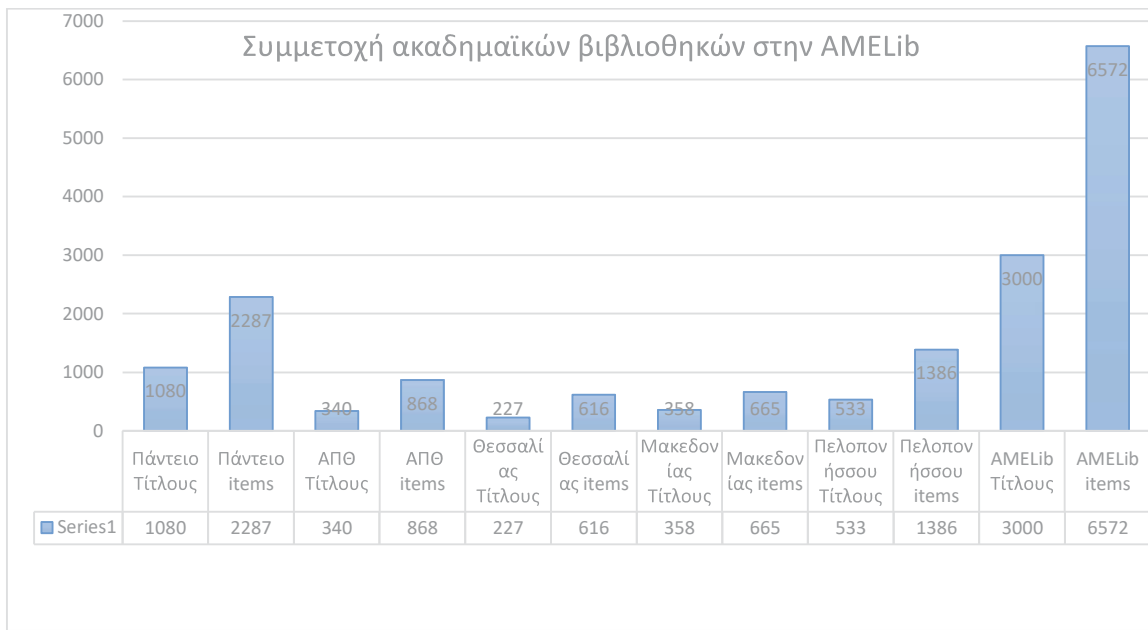
Η ΒικεΠ διαθέτει σταθμό εργασίας υποστηρικτικών τεχνολογιών για ΦμεΑ ή/και ΑμεΑ. Ο σταθμός εργασίας είναι εξοπλισμένος με τα παρακάτω πολυμηχανήματα, λογισμικό και συσκευές:

- Λογισμικό Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων (ABBYY Fine Reader v. 15.0)
- Λογισμικό Ανάγνωσης & Μεγέθυνσης Οθόνης (SuperNova Magnifier & ScreenReader)
- Λογισμικό Σύνθεσης Φωνής (Text to Speech, TTS Reader)
- Λογισμικά Παραγωγής Βιβλίων Daisy (Tobi, Save As DAISY κ.α.)
- Λογισμικά Παραγωγής Epub βιβλίων (WordToEPUB, Ace by DAISY)
- Λογισμικό Ανάγνωσης Ακουστικών Βιβλίων Daisy (Dolphin Publisher)
- Λογισμικό Ανάγνωσης Ψηφιακών Ακουστικών Βιβλίων Daisy (EasyReader)
- Οθόνη Braille
- Magnifier (μεγεθυντής) ανάγνωσης βιβλίων ή έντυπων κειμένων
- Εναλλακτικά ποντίκια

Η συμβολή της Βιβλιοθήκης του Παντείου στην πολυτροπική Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Amelib.

Η AMELib λειτουργεί από το 2015 από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), με πρωτοβουλία της Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου, ενώ τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται σταθερά και σε αριθμό προσβάσιμων τίτλων βιβλίων και σε αριθμό επωφελούμενων χρηστών, κυρίως φοιτητών.

Η συμβολή της Βιβλιοθήκης του Παντείου στην πολυτροπική Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Amelib είναι πολύ σημαντική (Γράφημα 3.2). Οι 1.080 τίτλοι βιβλίων είναι κυρίως συγγράμματα, που περιέχονται στο πρόγραμμα Εύδοξος τα τελευταία χρόνια. Τα συγγράμματα αυτά ανανεώνονται ως προς τους τίτλους τους κάθε χρόνο κατά 15% έως και 20%. Πιο αναλυτικά το Πάντειο Πανεπιστήμιο από τους 3.000 προσβάσιμους τίτλους που έχει η AMELib έχει συνεισφέρει το 36%, ενώ στο σύνολο των 6.572 προσβάσιμων μορφότευπων το Πάντειο έχει συνεισφέρει το 34,8%.

Διάγραμμα 3.1. Ανάπτυξη της AMELib από διαφορετικά πανεπιστήμια με τίτλους και προσβάσιμους μορφότυπους μέχρι και το Μάιο του 2024

Η κατανομή των ΦμεΑ και ειδικότερα των έντυπο-αναπήρων είναι κατανομημένοι σε όλα τα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου (Διάγραμμα 3.3) και οι ανάγκες τους για προσβάσιμη βιβλιογραφία δεν καλύπτεται όπως γίνεται φανερό από τον παρακάτω Πίνακα. Έτσι, για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, τα προσβάσιμα συγγράμματα του προγράμματος σπουδών του Παντείου (δηλαδή του προγράμματος Εύδοξος) και που υπάρχουν στην AMELib αρκετά είναι μικρότερος αριθμός. Από μια αναζήτηση, την άνοιξη του 2024, βρέθηκε ότι μόλις το 16,8% των συγγραμμάτων είναι προσβάσιμα, επιπλέον ενός μικρού αριθμού συγγραμμάτων που δεν έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία τους (9,4%).

Συνολικά στο Πάντειο Πανεπιστήμιο προσβάσιμα είναι μόλις το 16,8% των βιβλίων στον Εύδοξο και θα ανέλθει στο 26,2% όταν γίνουν προσβάσιμοι και οι τίτλοι που είναι μερικώς προσβάσιμοι ή είναι υπό επεξεργασία. Το Τμήμα Ψυχολογίας είναι πρώτο με 35,1% των βιβλίων να είναι προσβάσιμα (44,3% με τα μερικώς ή υπό επεξεργασία), ακολουθούμενο από το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας με 30,5% και 38,9%, αντίστοιχα, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας (20,9% και 32,9%, αντίστοιχα) και το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής (17,8% και 26,7%, αντίστοιχα). Τα υπόλοιπα Τμήματα βρίσκονται κάτω από τα ποσοστά του Συνόλου του Παντείου Πανεπιστημίου, με τελευταίο το Τμήμα Οικονομικής Περιφερειακής Ανάπτυξης με 7,2% και 17%, αντίστοιχα.

Πίνακας 3.4. Αριθμός προσβάσιμων συγγραμμάτων ανά Τμήμα του Παντείου Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 2023 - 2024

Τμήματα	Αριθμός βιβλίων στον Εύδοξο 2023-24	Αριθμός προσβάσιμων τίτλων 2023-24	Ποσοστό Προσβάσιμων Τίτλων 2023-24	Αριθμός τίτλων με αρχεία μερικώς προσβάσιμα ή υπό επεξεργασία	Ποσοστό τίτλων με αρχεία μερικώς προσβάσιμα ή υπό επεξεργασία	Ποσοστό προσβάσιμων τίτλων 2023-24
Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	153	11	7,2	15	9,8	17,0
Διεθνών Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών	165	13	7,9	15	9,1	17,0
Δημόσιας Διοίκησης	150	14	9,3	9	6,0	15,3
Επικοινωνίας Μέσων και Πολιτισμού	149	16	10,7	19	12,8	23,5

Κοινωνιολογίας	217	32	14,7	18	8,3	23,0
Κοινωνικής Πολιτικής	135	24	17,8	12	8,9	26,7
Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας	158	33	20,9	19	12,0	32,9
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	95	29	30,5	8	8,4	38,9
Ψυχολογίας	185	65	35,1	17	9,2	44,3
Πάντειο Πανεπιστήμιο Σύνολο	1.407	237	16,8	132	9,4	26,2

Amelib και ABC (Accesible Books Consortium)

Η AMELib έχει εμπλουτίσει τον κατάλογο προσβάσιμων ψηφιακών βιβλίων, συμμετέχοντας στον Παγκόσμιο Ηλεκτρονικό Κατάλογο Βιβλίων ABC (Accessible Books Consortium) με 1.000.000 προσβάσιμους μορφώτυπους σε πολλές διαφορετικές γλώσσες και χώρες.

Πρόκειται για μια βάση δεδομένων που αφορά εξουσιοδοτημένους χρήστες που έχουν την δυνατότητα αναζήτησης σε προσβάσιμα ψηφιακά βιβλία, υπό τη διαχείριση του Word Intellectual Property Organization (WIPO).

Β. Παραγωγή προσβάσιμης βιβλιογραφίας.

Η Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης λειτουργεί ως αρμόδιος φορέας του δικτύου των μελών του ΣΕΑΒ, ώστε να αναπαράγει και να διαθέτει ακαδημαϊκά συγγράμματα και άλλη βιβλιογραφία σε ψηφιακή προσβάσιμη μορφή. Η διάθεση του προσβάσιμου υλικού απευθύνεται αποκλειστικά στους δικαιούχους εντυπο-ανάπηρους χρήστες, σύμφωνα με τον ν. 4672/2020, που εξαιρεί την περαιτέρω αναπαραγωγή των έργων από τα πνευματικά δικαιώματα ιδιοκτησίας. Εκτός από την ενημέρωση του συνόλου των ΦμεΑ για τις ειδικές υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης (περισσότερες μέρες δανεισμού, τηλεφωνική εξυπηρέτηση και επιστολή βιβλιακού υλικού στο σπίτι, αν διαπιστωθεί ότι έχει εκτός των άλλων ο φοιτητής έχει και εντυπο-αναπηρία) ενημερώνεται για την εγγραφή του στην AMELib και επιδιώκεται η συνάντησή του με το εξειδικευμένο προσωπικό της Βιβλιοθήκης, δεδομένου ότι κάθε εντυπο-ανάπηρος δεν έχει τις ίδιες πληροφοριακές ανάγκες και οι τρόποι που αυτές καλύπτονται διαφέρουν. Στη συνέχεια, καθορίζεται ραντεβού για εκτενέστερο εκπαιδευτικό σεμινάριο και ίσως και παραμετροποίηση του φορητού υπολογιστή του χρήστη, ώστε να εγκατασταθεί σ' αυτόν το απαραίτητο λογισμικό.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο παρέχει τη διπλή υπηρεσία ψηφιοποίησης και μετατροπής των συγγραμμάτων σε προσβάσιμα για τους εντυπο-ανάπηρους χρήστες της. Στη δυσμενή περίπτωση, που οι εκδότες δεν παρέχουν ηλεκτρονικά τα αιτούμενα έργα, οι αρμόδιοι φορείς μπορούν να προχωρήσουν στην ψηφιοποίησή τους βάσει του νόμου. Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης αναλαμβάνει την μετατροπή των έργων στην μορφή που εξυπηρετεί καλύτερα τους χρήστες, ακολουθώντας συγκεκριμένες οδηγίες και διεθνή πρότυπα, που συντάσσονται για τον σκοπό αυτόν από το ίδιο το Δίκτυο (ΣΕΑΒ), χωρίς να επεμβαίνει στο περιεχόμενο του έργου, παρά μόνο σε περιπτώσεις αναγκαίας λεκτικής περιγραφής εικόνας, πινάκων και σελοδοποίησης.

Αναζήτηση υλικού - Προσκλήσεις

Στην αρχή κάθε εξαμήνου ζητείται από τους χρήστες της AMELib, που είναι φοιτητές των Τμημάτων του Πανεπιστημίου, να αποστείλουν τις ανάγκες τους για προσβάσιμη βιβλιογραφία, μέσω γραπτής επικοινωνίας. Ακολουθεί η διαδικασία απόκτησης του ψηφιακού αντιτύπου από τους εκδοτικούς οίκους, οι οποίοι σύμφωνα με την νομοθεσία καλούνται να στείλουν είτε τον τίτλο σε προσβάσιμη μορφή e-book είτε ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο του τίτλου για επεξεργασία. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει ανταπόκριση στο αίτημα, αναζητάται η έντυπη έκδοση του συγγράμματος, σκανάρεται από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης ή από τη μονάδα φωτοτυπικών μηχανημάτων και καταλογογραφείται στην ψηφιακή βιβλιοθήκη AMELib, η οποία είναι βασισμένη στο οντολογικό μοντέλο FRBR και ακολουθεί τους RDA περιγραφικούς κανόνες καταλογογράφησης.

Επεξεργασία πρωτόλειων αρχείων

Το ψηφιακό αντίγραφο του συγγράμματος σε pdf περνάει από λογισμικό οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων, από το οποίο προκύπτει το πρωτόλειο docx αρχείο. Τα αρχεία docx χωρίζονται σε μικρότερα κομμάτια και ανατίθενται σε εθελοντές, οι οποίοι αναλαμβάνουν να επεξεργαστούν το κείμενο βάσει οδηγιών. Όταν οι εθελοντές ολοκληρώσουν την επιμέλεια, γίνεται η συλλογή από το προσωπικό των επιμέρους κομματιών του συγγράμματος επανεπεξεργάζονται, όπου είναι απαραίτητο, διορθώνονται, ενώνονται και δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο master file αρχείο σε μορφή docx.

Παραγωγή προσβάσιμων συγγραμμάτων

Η παραγωγή προσβάσιμων συγγραμμάτων γίνεται με εφαρμογές λογισμικού που μετατρέπουν το master docx αρχείο σε άλλους μορφώτυπους. Για παράδειγμα, χρησιμοποιείται η εφαρμογή WordToEPUB για την παραγωγή αρχείων ePUB, η εφαρμογή SAVE AS DAISY και TOBI για την παραγωγή αρχείου DAISY, η εφαρμογή Balabolka για την παραγωγή ακουστικών αρχείων συνθετικής φωνής σε mp3 ή wav. Γίνεται προσπάθεια να χρησιμοποιούνται ελεύθερα λογισμικά, χωρίς να αγνοείται η ύπαρξη σημαντικών εργαλείων που είναι κλειστά.

Ακολουθεί ο ποιοτικός έλεγχος μέσω της αυτοματοποιημένης διαδικασίας που προσφέρει η εφαρμογή Ace by DAISY, με την οποία γίνεται η αποσφαλμάτωση των αρχείων, με προσθήκη ή διόρθωση της κωδικοποίησης. Στη συνέχεια, όταν επικυρωθούν τα παραγόμενα αρχεία και ανάλογα με τους μορφώτυπους, γίνεται δοκιμή σε δι-

άφορους αναγνώστες ανάλογα με τον τύπο του αρχείου και όταν δεν συντρέχει περαιτέρω λόγος επεξεργασίας το αρχείο θεωρείται ολοκληρωμένο και μεταφορτώνεται στην AMELib προς χρήση. Παράλληλα, δημιουργείται ένα pdf ανοικτό και προσβάσιμο και «κρύβεται» η πρόσβαση του αρχείου του εκδότη που τις περισσότερες φορές δεν είναι προσβάσιμο.

Προσβάσιμες εφαρμογές και εκπαίδευση

Εκτός από τις παραπάνω υπηρεσίες, η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Παντείου Πανεπιστημίου προσπαθεί να ελέγχει τα ζητήματα προσβασιμότητας στο σύνολο των υπηρεσιών της. Θα πρέπει να μπορεί να πιστοποιήσει το σύνολο των εφαρμογών που αναπτύσσει ως προς την προσβασιμότητά τους καθώς και του περιεχομένου τους.

3.7 Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης Φοιτητών με αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Για την εκπόνηση του Σχεδίου Ισότητας Πρόσβασης ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ συγκροτήθηκε Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Η Επιτροπή έχει την πλήρη ευθύνη για την εκπόνηση του Σχεδίου, συνεδριάζει ανά τακτά χρονικά διαστήματα και μετά από εισήγησή της όλα τα Τμήματα έχουν ορίσει Σύμβουλο Καθηγητή φοιτητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω των Συνελεύσεών τους και έχουν ορίσει τις αρμοδιότητές τους. Προγραμματίζει εκδηλώσεις και σεμινάρια ευαισθητοποίησης γύρω από θέματα αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών.

4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

4.1 Αποστολή και Στόχος

Η αποστολή της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης είναι η εξασφάλιση πλήρους συμμετοχής των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, που είναι άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στο σύνολο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται στους χώρους του Πανεπιστημίου.

Στόχος της Μονάδας είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότητας πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

4.2 Λειτουργικό Πλαίσιο Μονάδας και Αρμοδιότητες

Η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2022, με απόφαση Πρυτανικού Συμβουλίου κατά την 4η συνεδρίαση στις 9/12/2022, και εκκρεμεί το ΦΕΚ.

Οι αρμοδιότητες της Μονάδας είναι:

α) Η υλοποίηση του σχεδίου ισότητας πρόσβασης του Α.Ε.Ι.,

β) η υποστήριξη της Επιτροπής Ισότητας Πρόσβασης του άρθρου 220 κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,

γ) η παρακολούθηση της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

δ) η υποστήριξη της πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως με κατάλληλα προσβάσιμα συγγράμματα, εκπαιδευτικό υλικό και διερμηνεία,

ε) η υποστήριξη εναλλακτικών μεθόδων εξέτασης των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ανάλογα με τις ανάγκες και τις εκπαιδευτικές δυνατότητές τους,

στ) η παροχή ατομικών υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής και η διευκόλυνση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας,

ζ) η υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη συμμετοχή τους στην έρευνα, σε έργα/προγράμματα που διεξάγονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), συνέδρια και ημερίδες, συνεδριάσεις οργάνων, φοιτητικές συνελεύσεις, καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες,

η) η διασφάλιση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για την επίλυση διοικητικών θεμάτων ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

θ) η διασφάλιση και η διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, ιδίως με την παροχή υπηρεσίας μεταφοράς και συνοδείας,

ι) η ψυχосоυναισθηματική υποστήριξη και καθοδήγηση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε συνεργασία με το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης,

ια) η συνεργασία με τους Καθηγητές Συμβούλους για την υποστήριξη των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

ιβ) η τήρηση στατιστικών στοιχείων σχετικών με την αναπηρία και την προσβασιμότητα υποδομών και υπηρεσιών του Ιδρύματος,

ιγ) η άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που καθορίζεται στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. και σχετίζεται με το αντικείμενο της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης.

Η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ορίζεται ως Σημείο Αναφοράς του Ιδρύματος για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τη σύνταξη και υποβολή στο Επιμέρους Σημείο Αναφοράς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του άρθρου 71 του ν. 4488/2017 (Α' 137) προτάσεων και νομοθετικών ρυθμίσεων βέλτιστης εφαρμογής της Σύμβασης στα Α.Ε.Ι. και ετήσιας έκθεσης προόδου και τη διενέργεια διαβούλευσης με τα μέλη με αναπηρία της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα παραπάνω θέματα. Η μονάδα στελεχώνεται κατά προτεραιότητα από επιστημονικό προσωπικό με εμπειρία σε ζητήματα φυσικής προσβασιμότητας, ψηφιακής προσβασιμότητας και αναπηρίας, άλλως με προσωπικό που εκπαιδεύεται καταλλήλως στα ως άνω ζητήματα.

Οι άλλες μονάδες του Α.Ε.Ι. υποχρεούνται να συνεργάζονται με τη Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

4.3 Διάρθρωση της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης

Η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης σήμερα λειτουργεί,

αλλά είναι σημαντικά υποστελεχομένη. Πιο συγκεκριμένα, στελεχώνεται μόνο από την κ. Π. Μέγα, η οποία εκτελεί παράλληλα καθήκοντα με την υγειονομική υπηρεσία.

Για τη σωστή λειτουργία της η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης θα πρέπει να στελεχωθεί επαρκώς, ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της.

Ενδεικτικά η Μονάδα θα πρέπει να διαρθρωθεί ως ακολούθως:

Α. Διοικητική Υποστήριξη

Για τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής Ισότητας Πρόσβασης θα απαιτηθεί η πρόσληψη ενός ατόμου για γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη με αρμοδιότητες:

1. Την επιμέλεια και σύνταξη της ημερήσιας διάταξης των συνεδριών της Επιτροπής και την τήρηση των πρακτικών των συνεδριών,

2. την αλληλογραφία και τήρηση αρχείου επικοινωνίας του Τμήματος με τις λοιπές υπηρεσίες του Ιδρύματος,

3. τη σύνταξη εκθέσεων σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τη σύνταξη και υποβολή στο Επόμενος Σημείο Αναφοράς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του άρθρου 71 του ν. 4488/2017 (Α' 137) προτάσεων βέλτιστης εφαρμογής της Σύμβασης στα Α.Ε.Ι., τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης προόδου και τη διενέργεια διαβούλευσης για τα παραπάνω θέματα με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας με αναπηρία.

Β. Υπηρεσία Προσβασιμότητας στον Δομημένο Χώρο και Μεταφοράς των Φοιτητών με αναπηρία

Η Υπηρεσία ασχολείται με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν στη φυσική προσβασιμότητα στα κτήρια του Ιδρύματος και στη μεταφορά ατόμων με αναπηρία μετακίνησης. Για την υποστήριξη της Υπηρεσίας θα απαιτηθεί η πρόσληψη ενός ατόμου για διοικητική υποστήριξη με αρμοδιότητες:

1. Τον εντοπισμό και την καταγραφή εμποδίων σχετικά με τη φυσική προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία στον δομημένο χώρο του Πανεπιστημίου,

2. τη σύνταξη προτάσεων για την αντιμετώπιση των εντοπισμένων προβλημάτων στον δομημένο χώρο και τη συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του Ιδρύματος για την άρση των προβλημάτων,

3. τη λειτουργία ολοκληρωμένης υπηρεσίας μεταφοράς φοιτητών με αναπηρία,

4. την εφαρμογή προγραμμάτων κινητικότητας και προσανατολισμού για άτομα με απώλεια όρασης και χρήστες τροχοκαθισμάτων.

Γ. Υπηρεσία Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης

Η υπηρεσία αυτή προσφέρει ψυχολογική στήριξη και συμβουλευτική υποστήριξη στους φοιτητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Για την υποστήριξη της Υπηρεσίας θα απαιτηθεί η πρόσληψη ενός ατόμου (ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός) με αρμοδιότητα την παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης με την παροχή υπηρεσιών:

1. Ατομική ή ομαδική ψυχολογική - συμβουλευτική υποστήριξη σε θέματα όπως:

α. Ψυχολογικά προβλήματα (π.χ. μειωμένη ακαδημαϊκή απόδοση, έλλειψη κινήτρου, ψυχοσωματικά προβλήματα, αυξημένο άγχος, δυσκολίες στις διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις, κ.ά.),

β. ψυχοκοινωνικά προβλήματα και προβλήματα σπουδών και φοιτητικής ζωής (π.χ. δυσκολίες στην επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων, δυσκολίες προσαρμογής στη φοιτητική ζωή, δυσκολίες ανταπόκρισης στις ακαδημαϊκές απαιτήσεις, κ.ά.).

2. Στήριξη φοιτητών με αναπηρία (κίνησης, ακοής, όρασης) ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (π.χ. γενικές μαθησιακές δυσκολίες, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες/δυσλεξία, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, κ.ά.) για την προσαρμογή τους στο πανεπιστημιακό περιβάλλον, με παράλληλη εφαρμογή κατάλληλων ρυθμίσεων στο ακαδημαϊκό πλαίσιο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική ένταξη και η ισότιμη συμμετοχή τους στις σπουδές και στην ακαδημαϊκή ζωή μέσα στην ευρύτερη κοινότητα του Παντείου.

3. Ενημέρωση και ψυχοκοινωνική υποστήριξη ατόμων άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων (π.χ. χρήστες ουσιών, ατόμων με ψυχιατρικά προβλήματα, κ.λ.π.) για την καλύτερη αντιμετώπιση των δυσκολιών προσαρμογής στο φοιτητικό περιβάλλον και την ανάπτυξη των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων τους.

4. Τηλεσυμβουλευτική προς τους φοιτητές που για οποιονδήποτε λόγο δυσκολεύονται να προσέλθουν στο Τμήμα, αλλά ενδιαφέρονται για την παροχή της υπηρεσίας.

5. Οργάνωση και διευκόλυνση ομάδων αυτοβοήθειας.

Δ. Υπηρεσία Διερμηνείας/Τηλεδιερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα & Μεταγραφή (ομιλίας σε κείμενο)

Η υπηρεσία αυτή θα απευθύνεται σε φοιτητές με ολική ή μερική απώλεια ακοής χρήστες της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) και σε φοιτητές χωρίς ομιλία ή με σοβαρή δυσσαθρία και γενικότερα όσους δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν το τηλέφωνο για τη διαπροσωπική τους επικοινωνία. Σκοπός της Υπηρεσίας Τηλεδιερμηνείας θα είναι να εξασφαλίζει άμεση απομακρυσμένη διαπροσωπική επικοινωνία με τους συμφοιτητές, τους καθηγητές και το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου. Για την υποστήριξη της Υπηρεσίας θα απαιτηθεί η πρόσληψη ενός Διερμηνέα της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας.

4.4 Οργάνωση της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης

4.4.1 Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου κατά την 4η συνεδρίαση στις 9/12/2022 αποφασίστηκε η συγκρότηση Επιτροπής Ισότητας Πρόσβασης Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Πρόεδρος της Επιτροπής:

Καθηγήτρια Μαριάννα Ψύλλα, Αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων και Συνεργασιών.

Μέλη της Επιτροπής:

- Μπάλτα Ευαγγελία, επίκουρη καθηγήτρια (Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης)

- Χατζηκυριάκου Αντώνης, επίκουρος καθηγητής (Σχολή Πολιτικών Επιστημών)

- Γιωτσίδη Βασιλική, επίκουρη καθηγήτρια (Σχολή Κοινωνικών Επιστημών)

- Βλάχου Βασιλική, επίκουρη καθηγήτρια (Σχολή Κοινωνικών Επιστημών)

- Γαζή Αγγελική, επίκουρη καθηγήτρια (Σχολή Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού)

- Μέγα Παρασκευή, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης

- Βαρώτσος Αντώνης, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών και

- Τσανάκας Ζήκος, Προϊστάμενος του Τμήματος Φοιτητικής Μέριμνας, Επικεφαλής του Κέντρου Υποστήριξης και Διδασκαλίας και Μάθησης.

Η Επιτροπή αυτή ανασυγκροτήθηκε με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης κατά την 5η συνεδρίαση στις 22/10/2024, ως ακολούθως:

Πρόεδρος της Επιτροπής:

Καθηγητής Γεράσιμος Προδρομίτης, Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Μέλη της Επιτροπής:

- Βλάχου Βασιλική, αναπληρώτρια καθηγήτρια Τμήματος Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

- Γαζή Αγγελική, αναπληρώτρια καθηγήτρια Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού, Σχολή Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού

- Γιωτσίδη Βασιλική, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών

- Κουμαριανός Ευάγγελος, επίκουρος καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, Σχολή Πολιτικών Επιστημών

- Χριστοπούλου Χριστίνα, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος Δημόσιας, Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης

- Μέγα Παρασκευή, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Υγειονομικής Υπηρεσίας

- Βαρώτσος Αντώνιος, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών και

- Τσανάκας Ζήκος, Προϊστάμενος του Τμήματος Φοιτητικής Μέριμνας, Επικεφαλής του Κέντρου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ισότητας Πρόσβασης

Η Επιτροπή αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Πανεπιστημίου και έχει ως αποστολή την υποβολή εισηγήσεων στα αρμόδια όργανα για τη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής ισότητας πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ειδικότερα, αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

α) Η κατάρτιση και υποβολή προς έγκριση στο Συμβούλιο Διοίκησης σχεδίου ισότητας πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στο οποίο περιλαμβάνονται τα τεχνικά και μη μέτρα ισότητας πρόσβασης που προτείνονται και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους, καθώς και εισηγήσεις για τη βελτίωση αυτού,

β) η υποβολή εισηγήσεων προς τον Πρύτανη για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια ειδών

ή την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για την υλοποίηση του σχεδίου της περ. α),

γ) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, σεμιναρίων, ενημερωτικού χαρακτήρα εκδηλώσεων και άλλων συναφών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών, σε συνεργασία με φορείς του δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή κοινωνικούς φορείς, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, καθώς και των φοιτητών για την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση,

δ) η εκπόνηση μελετών και η σύσταση υποεπιτροπών ή ομάδων που υποστηρίζουν το έργο της Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της, όπως ομάδων εθελοντών,

ε) η κατάρτιση σχεδίου εσωτερικού κανονισμού για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο για έγκριση,

στ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του Πανεπιστημίου και εμπίπτει στο αντικείμενο της Επιτροπής.

4.4.2 Σύμβουλοι Καθηγητές Φοιτητών με αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Οι Σύμβουλοι Καθηγητές ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ ορίζονται με απόφαση Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος επιβλέπει τη λειτουργία του θεσμού.

Ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ είναι μέλος ΔΕΠ, στον οποίο οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ μπορούν να απευθύνονται και να τον συμβουλευονται για ζητήματα που αφορούν στις σπουδές τους. Διαμεσολαβεί μεταξύ των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ και του συνόλου του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, των διοικητικών υπηρεσιών και των πανεπιστημιακών αρχών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ στη διδασκαλία και σε όλες τις δραστηριότητες, που λαμβάνουν χώρα εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας. Πιο συγκεκριμένα, ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ του ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, των διδασκόντων, της Επιτροπής Προσβασιμότητας και της Μονάδας Προσβασιμότητας ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Σε περίπτωση, όμως, δυσκολίας επικοινωνίας με τον Σύμβουλο Καθηγητή, ο ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ μπορεί να ενημερώνει τη Μονάδα Προσβασιμότητας για το θέμα που τον απασχολεί.

Στην περίπτωση που τα εμπόδια και οι περιορισμοί που συναντά ο φοιτητής απαιτούν ρυθμίσεις και προσαρμογές στα μαθήματα, στα εργαστήρια ή στις εξετάσεις, τότε ο ίδιος ο φοιτητής θα πρέπει να τις συζητήσει (δια ζώσης ή εξ αποστάσεως) με το Σύμβουλο Καθηγητή ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ του Τμήματός του. Αυτή η συζήτηση γίνεται στην πρώτη συνάντηση των δύο μερών και συναποφασίζονται οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις που θα λαμβάνει ο φοιτητής. Οι ρυθμίσεις αυτές εγκρίνονται από τη Συνέλευση του αντίστοιχου Τμήματος.

Ο φοιτητής πρέπει να επικοινωνεί ο ίδιος με τον Σύμβουλο Καθηγητή α) στην αρχή κάθε εξαμήνου για να τον ενημερώνει ποια μαθήματα προτίθεται να παρακολουθήσει και β) τουλάχιστον 10 μέρες πριν από κάθε εξεταστική για να τον ενημερώνει σε ποια μαθήματα προτίθεται να εξεταστεί.

Ο Σύμβουλος Καθηγητής, όταν λαμβάνει αυτήν την ενημέρωση από τον φοιτητή, με τη σειρά του ενημερώνει σχετικά τους συναδέλφους του διδάσκοντες για τις ρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί με τον φοιτητή. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η ανάγκη επικοινωνίας ή/και συνάντησης του φοιτητή με κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά για τη διευθέτηση των όποιων εκπαιδευτικών εμποδίων αντιμετωπίζει.

Οι αρμοδιότητες του Συμβούλου-Καθηγητή ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ ενδεικτικά προτείνονται ως παρακάτω:

- Παροχή διευκρινήσεων επί του περιεχομένου των μαθημάτων και των τρόπων αξιοποίησης του διαθέσιμου εξοπλισμού και υποδομών του Τμήματος

- Παροχή συμβουλευτικής για το περιεχόμενο των μαθημάτων και των μαθημάτων επιλογής, με στόχο την επιλογή μαθημάτων που είναι πιο κοντά στα προσωπικά και ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα του φοιτητή.

- Παροχή υποστήριξης για τυχόν προβλήματα (π.χ. προσωπικά, ακαδημαϊκά, κ.ο.κ.) που επηρεάζουν τους φοιτητές κατά τις σπουδές τους και αναζήτηση, σε συνεργασία με τη Γραμματεία ή τη Συνέλευση του Τμήματος και παροχή συμβουλών σχετικά με πιθανούς τρόπους καλύτερης αντιμετώπισής τους.

- Παροχή βοήθειας κατά την επιλογή κατεύθυνσης σπουδών σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα, τις δυνατότητες και τις δεξιότητες των φοιτητών.

- Παροχή κατευθύνσεων για την εκπόνηση μεταπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα, στην Ελλάδα ή/και το εξωτερικό.

Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο έχουν οριστεί Σύμβουλοι Καθηγητές φοιτητών ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ με πρόταση της Επιτροπής Ισότητας Πρόσβασης και μετά από τις συνελεύσεις των Τμημάτων.

Οι Σύμβουλοι-Καθηγητές ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι από την ιστοσελίδα της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης, όπου θα εμφανίζονται οι εγγραφές ανά Τμήμα με όλα τα στοιχεία τους, δηλαδή e-mail, τηλέφωνο, ώρες γραφείου, αριθμός γραφείου και όποια άλλη πληροφορία μπορεί να είναι χρήσιμη για τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ.

5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

5.1 Συνολικός Στρατηγικός Σχεδιασμός του Παντείου Πανεπιστημίου 2023-2027

Η ισότιμη πρόσβαση φοιτητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχει ενταχθεί στους πυλώνες του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού του Παντείου Πανεπιστημίου. Πιο συγκεκριμένα, ο 7ος Πυλώνας αναφέρεται στην Φοιτητική Μέριμνα χωρίς αποκλεισμούς με τους παρακάτω στόχους:

1. Ανάπτυξη Υγείας-Ευεξίας και Ασφάλειας στους χώρους του Πανεπιστημίου

2. Ανάπτυξη και εφαρμογή ενός μοντέλου διαχείρισης των αναγκών των φοιτητών (πρόσβαση στην εκπαίδευση, διατροφή, δεξιότητες)

3. Στέγαση

4. Ανάπτυξη και εφαρμογή μοντέλων παροχής υπηρεσιών προς τα ΑμεΑ

5. Ανάπτυξη και εφαρμογή ενός μοντέλου που προασπίζεται την ισότητα, τη διαφορετικότητα και την συμπεριληπτικότητα.

Προκειμένου το Πάντειο Πανεπιστήμιο να ανταποκριθεί στην επίτευξη των Στρατηγικών Πυλώνων, έχει προσδιορίσει μια σειρά από μέτρα ανά στρατηγικό στόχο για την περίοδο 2023-2027:

A. Ανάπτυξη ενός μοντέλου που προασπίζεται την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπεριληψη στον πανεπιστημιακό χώρο:

- Δημιουργία Πολιτικής Ισότητας, Διαφορετικότητας και Ένταξης (EDI).

- Διάχυση της Πολιτικής και του Σχεδίου Δράσης για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών και την πρόληψη των διακρίσεων, ενισχύοντας έτσι τη συνολική ποιότητα της εκπαίδευσης.

- Δημιουργία υπηρεσίας υγειονομικής και ψυχολογικής υποστήριξης φοιτητών/προσωπικού.

B. Διασφάλιση των κτιριακών υποδομών, σύμφωνα με τα υψηλότερα πρότυπα προσβασιμότητας και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας:

- Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ και συμμόρφωση με την οδηγία περί μηδενικής κατανάλωση Δημόσιων Κτιρίων.

- Τοποθέτηση, αναβάθμιση και συντήρηση συστημάτων πρόσβασης για ΑμεΑ.

- Αναβάθμιση των υπηρεσιών δικτύου (wifi).

- Υλοποίηση υποδομής αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρικής τροφοδοσίας στον εξοπλισμό δικτύου (UPS).

- Έργα ενίσχυσης υγιεινής και ασφάλειας.

- Προετοιμασία για πιστοποίηση κατά ISO 45001 (Ασφάλεια και Υγεία στους χώρους εργασίας).

Γ. Ανάπτυξη και εφαρμογή του μοντέλου παροχής υπηρεσιών για τα ΑμεΑ:

- Κατασκευή ειδικών έργων και υποδομών για προσβασιμότητα ΑμεΑ σε όλα τα κτίρια, Αμφιθέατρα, Εργαστήρια και διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.

- Εκπαίδευση μελών του προσωπικού στη νοηματική.

Δ. Ανάπτυξη και εφαρμογή της μοντέλου που προασπίζεται την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπεριληπτικότητα:

- Συνεχής ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας για θέματα: «Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας», «Ισότητας Φύλων» και «Πολιτικής Ίσων Ευκαιριών».

- Δημιουργία προγραμμάτων ενδυνάμωσης φοιτητριών.

- Μέτρα κατά των διακρίσεων και κατά της παρενόχλησης.

- Μηχανισμοί που προστατεύουν όσους/όσες αναφέρουν διακρίσεις.

Επιπλέον, έχει ορίσει δείκτες παρακολούθησης ανά Στρατηγικό Στόχο για την περίοδο 2023-2027:

A. Προσέλκυση και διατήρηση προσωπικού υψηλού επιπέδου

Αναλογία εργαζομένων με αναπηρία: Η παρακολούθηση του ποσοστού των εργαζομένων με αναπηρία είναι

σημαντική για την προώθηση της διαφορετικότητας και της συμπεριληπτικότητας στον χώρο εργασίας. Διασφαλίζει ότι στο Πανεπιστήμιο εργάζονται ενεργά για να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς που να φιλοξενεί και να υποστηρίζει άτομα με αναπηρία. Παρακολουθώντας αυτήν τη μέτρηση, μπορεί να εντοπιστούν τυχόν διαφορές και να ληφθούν μέτρα για την προώθηση των ίσων ευκαιριών για τους εργαζόμενους με αναπηρία. Η παρακολούθηση βοηθά, επίσης, στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις SDG's που σχετίζονται με την ένταξη της αναπηρίας στο εργατικό δυναμικό. Μπορεί να οδηγήσει και σε μια θετική δημόσια εικόνα, αποδεικνύοντας δέσμευση για κοινωνική ευθύνη και ίσες ευκαιρίες απασχόλησης.

Β. Ανάπτυξη και εφαρμογή ενός μοντέλου παροχής υπηρεσιών προς τα ΑμεΑ

Ποσοστό αιθουσών προσβάσιμων από ΑμεΑ: Το ποσοστό αιθουσών προσβάσιμων από ΑμεΑ αποτελεί μια σημαντική μετρική, που αντικατοπτρίζει τη δέσμευση του Πανεπιστημίου στην προώθηση της πρόσβασης και της προσβασιμότητας για όλους. Αυτό το ποσοστό δείχνει τον αριθμό των αιθουσών που είναι σχεδιασμένες ή προσαρμοσμένες για τη χρήση από άτομα με αναπηρία. Αυξάνοντας αυτό το ποσοστό, το Πανεπιστήμιο βελτιώνει την πρόσβαση στις ακαδημαϊκές και κοινοτικές υπηρεσίες για όλους, προάγοντας την ισότητα και την κοινωνική συμμετοχή.

Τρόπος υπολογισμού = $(M1.223/M1.092) \cdot 100$ (Ε4.2).

Αναλογία φοιτητών με αναπηρία: Η αναλογία φοιτητών με αναπηρία αναφέρει την αναλογία των φοιτητών που έχουν αναπηρία σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των φοιτητών κανονικής διάρκειας σπουδών. Αυτή η μετρική προσφέρει μια αξιολόγηση της πρόσβασης και της συμπερίληψης φοιτητών με αναπηρία στο πανεπιστημιακό περιβάλλον.

Τρόπος υπολογισμού = $(M4.077 + M4.078) / (M4.055 + M4.056)$ (ΣΒΑ 10.4.1).

5.2 Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Το Σχέδιο Ισότητας Πρόσβασης Ατόμων με αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στηρίζεται σε 4 πυλώνες οι οποίοι είναι:

- Φυσική Προσβασιμότητα
- Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα
- Εκπαιδευτική Προσβασιμότητα
- Σύσταση και Οργάνωση Υπηρεσιών

Το σχέδιο περιλαμβάνει δύο επίπεδα παρέμβασης:

(1) Εξατομικευμένες και οριζόντιες παρεμβάσεις που απευθύνονται σε όλους τους φοιτητές με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, σχεδιασμένες ώστε να καλύπτουν χρονικά τη συνολική διάρκεια της ακαδημαϊκής πορείας,

(2) επιμέρους δράσεις που αφορούν όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα.

5.3 Διασφάλιση των κτιριακών υποδομών σύμφωνα με τα υψηλότερα πρότυπα προσβασιμότητας

Στο πλαίσιο εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ΦμεΑ και των προβλέψεων του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού του Παντείου Πανεπιστημίου για την περίοδο

2023-2027, αλλά και της καταγραφής που προηγήθηκε στην υφιστάμενη κατάσταση, προτείνονται ενδεικτικές, αλλά όχι περιοριστικές, παρεμβάσεις στις κτηριακές εγκαταστάσεις του Παντείου Πανεπιστημίου. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αναπτύσσονται, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699 (Β' 2998/2020) απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ακολουθώντας τις βασικές κατηγορίες ανάπτυξης για τον σχεδιασμό των προσβάσιμων κτηρίων.

5.3.1 Οδεύσεις για άτομα με προβλήματα όρασης

Στον περιβάλλοντα χώρο του κεντρικού κτηριακού συγκροτήματος, δημιουργούνται οδεύσεις για άτομα με προβλήματα όρασης από πλακίδια εξωτερικού χώρου κατάλληλων προδιαγραφών, με αυλακώσεις ανιχνεύσιμες από το μπαστούνι των τυφλών, καθώς και με τα γεωμετρικά στοιχεία που αναγράφονται στην υπ' αρ. 5297/28.12.2009 (Β' 2621) υπουργική απόφαση. Από τις διαθέσιμες διαστάσεις πλακιδίων επιλέγονται τα πλακίδια εξωτερικού χώρου διαστάσεων 0,40m X 0,40m. Συνεπώς, όλες οι οδεύσεις για άτομα με προβλήματα όρασης φέρουν πλάτος 0,40m και, στις αλλαγές της κατεύθυνσης, τα εν λόγω πλακίδια τροποποιούνται, όπως ορίζεται στα πρότυπα σχεδιαγράμματα της υπ' αρ. 5297/28.12.2009 υπουργικής απόφασης. Οι οδεύσεις περιλαμβάνουν πλακίδια κατεύθυνσης, πλακίδια αλλαγής πορείας, πλακίδια επισήμανσης και κινδύνου, καθώς και πλακίδια σήμανσης εξυπηρετήσεων.

Σε όλους τους εσωτερικούς διαδρόμους των κτηρίων του Πανεπιστημίου, όπως και στους εσωτερικούς χώρους, δημιουργούνται οδηγοί όδευσης για άτομα με προβλήματα όρασης. Η νομοθεσία δεν επιβάλλει την τοποθέτηση οδηγού στο εσωτερικό των κτιρίων, αλλά ούτε απαγορεύει την τοποθέτηση οδηγών όδευσης. Επιλέγονται βοηθητικά πλακίδια, παράλληλα με την ύπαρξη ανάγλυφων πινακίδων/πινακίδων Μπράιλ τοποθετημένων σε ύψη, που επιτρέπουν την ψηλάφηση και απτικό (ανάγλυφο) χάρτη.

Οι οδηγοί όδευσης διαμορφώνονται από πλακίδια PVC επί των δαπέδων, ώστε να μην χρειαστεί να αποξηλωθούν τα εσωτερικά δάπεδα. Το εν λόγω σύστημα διαμόρφωσης οδηγών αποτελείται από πλακίδια διαστάσεων 40x40cm για προβλήματα όρασης και έχει τη μορφή που εμφανίζεται, ενδεικτικά, στο παράδειγμα της εικόνας που ακολουθεί. Το υλικό των πλακιδίων είναι θερμοπλαστική πολυουρεθάνη και τοποθετείται ακολουθώντας τις παρακάτω οδηγίες:

- Το υπάρχον υπόστρωμα του δαπέδου πρέπει να είναι στεγνό.

- Πριν την εφαρμογή της κόλλας, οι επιφάνειες είναι απαλλαγμένες από σκόνη, χρώμα κ.λ.π., και το υπόστρωμα είναι απολύτως επίπεδο χωρίς εξάρσεις ή βαθουλώματα.

- Εφαρμογή της κόλλας μόνο στο υπόστρωμα, στην περιοχή που πρόκειται να τοποθετηθούν τα πλακίδια.

- Βατότητα των πλακιδίων μετά από 24 ώρες.

Τα γεωμετρικά στοιχεία των οδηγών, διαμορφώνονται όπως ορίζεται στην υπ' αρ. 5297/28.12.2009 (Β' 2621) υπουργική απόφαση. Από τις διαθέσιμες διαστάσεις για το πλάτος των οδηγών, επιλέγεται το πλάτος των 0,40m. Συνεπώς, όλες οι οδεύσεις για άτομα με προ-

βλήματα όρασης φέρουν πλάτος 0,40 m και, στις αλλαγές της κατεύθυνσης, τα πλακίδια τροποποιούνται όπως ορίζεται στα πρότυπα σχεδιαγράμματα της υπ' αρ. 5297/28.12.2009 υπουργικής απόφασης. Οι οδεύσεις περιλαμβάνουν οδηγούς κατεύθυνσης, οδηγούς αλλαγής πορείας, οδηγούς επισήμανσης και κινδύνου, καθώς και οδηγούς σήμανσης εξυπηρετήσεων.

Οι εγκεκριμένοι τύποι πλακιδίων είναι οι ακόλουθοι. Ο «τύπος Α», συμβολίζει την ευθεία πορεία, ο «τύπος Γ» συμβολίζει την αλλαγή κατεύθυνσης (όπου χρησιμοποιούνται πλακίδια ίδια με τον «τύπο Α», αλλά αυτά τοποθετούνται με τις αυλακώσεις σε κάθετη γωνία διεύθυνσης), ο «τύπος Β» χρησιμοποιείται για τις λωρίδες επισήμανσης, ενώ ο «τύπος Δ» χρησιμοποιείται για να συμβολίζει την πρόσβαση σε εξυπηρετήσεις (WC ΑμεΑ, χώρο ανάπαυσης, Γραμματεία, κ.λπ.). Οι οδεύσεις για τα άτομα με προβλήματα όρασης συνεχίζονται και κατά μήκος των κεκλιμένων επιπέδων (ράμπες), ενώ στην αρχή και στο τέλος κάθε κλίμακας δημιουργούνται λωρίδες επισήμανσης από πλάκες «τύπου Β». Οι προβλέψεις για τη δημιουργία οδεύσεων ατόμων με προβλήματα όρασης εκκινούν από την είσοδο του οικοπέδου, επεκτείνονται έως και την είσοδο του κτηρίου, και συνεχίζονται εντός του κτηρίου. Για τον σχεδιασμό των εν λόγω οδεύσεων, αφήνεται απόσταση 0,30-0,80m από τα δομικά στοιχεία.

5.3.2 Ανεμπόδιστες οδεύσεις για εμποδιζόμενα άτομα και αναπηρικά αμαξίδια

Οι προβλέψεις για ανεμπόδιστες οδεύσεις, οι οποίες θα εξυπηρετούν εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και αναπηρικά αμαξίδια, με ελάχιστο πλάτος όδευσης 0,90m και εξωτερική ακτίνα στροφής $R=1,50m$. Ο κενός χώρος, που απομένει για την ομαλή κίνηση των πεζών, θεωρείται επαρκής. Τα οχήματα επιτρέπεται να κατευθύνονται μόνο προς τις θέσεις στάθμευσης, οι οποίες σημαίνονται επί του εδάφους, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των πεζών και των εμποδιζόμενων ατόμων.

5.3.3 Δημιουργία θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ

Στην κατά το δυνατόν κοντινότερη απόσταση από την κύρια είσοδο, χωροθετούνται θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ σε ποσοστό 5% του συνολικού αριθμού θέσεων στάθμευσης (6213b_2022, άρθρο 25.1).

5.3.4 Υφιστάμενα κεκλιμένα επίπεδα και διορθώσεις τους

Για τη συνένωση υψομετρικών διαφορών έως δύο σκαλοπατιών στις ελλείψεις των κτηριακών εγκαταστάσεων του Παντείου Πανεπιστημίου που καταγράφηκαν, προτείνεται η δημιουργία ράμπας, ώστε να καταστούν προσπελάσιμες. Να σημειωθεί ότι όσα κεκλιμένα επίπεδα-ράμπες προτείνεται να δημιουργηθούν, αλλά και τα υφιστάμενα, δεν πρέπει να ξεπερνούν το επιτρεπόμενο όριο της κλίσης ράμπας του 5%. Στα υφιστάμενα κεκλιμένα επίπεδα, δεν προβλέπεται αποξήλωση.

5.3.5 Εξοπλισμός και μηχανισμοί κάθετης κυκλοφορίας

Όπως σημειώθηκε στην καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης των κτηρίων, οι περισσότεροι ανελκυστήρες κρίνονται ακατάλληλοι για πρόσβαση με αμαξίδιο λόγω μικρότερου από το επιτρεπόμενο πλάτους θύρας. Σε σημεία των κτηρίων που καταγράφηκαν, όπως για παράδειγμα με τις κατάλληλες προσαρμογές εξωτερικά του

Αμφιθεάτρου στην πτέρυγα Στασινόπουλου, προτείνεται τοποθέτηση εξωτερικού αναβατορίου, παρέχοντας τη δυνατότητα πρόσβασης και μετακίνησης.

Ο εξοπλισμός, που προτείνεται να τοποθετηθεί κατά περίπτωση με βάση τις ελλείψεις που καταγράφηκαν σε σχέση με την κάθετη κυκλοφορία, προδιαγράφεται από τα παρακάτω:

1. Στα κλιμακοστάσια των κτηρίων, που δεν είναι δυνατή η προσαρμογή της θύρας του ανελκυστήρα με επαρκές πλάτος, προτείνεται να τοποθετούνται ερμάκια ανά όροφο, όπου θα φυλάσσονται οι καρέκλες εκκένωσης για τη μεταφορά εμποδιζόμενων ατόμων προς την έξοδο.

2. Αναβατόρια κλίμακας τύπου πλατφόρμας ευθύγραμμης κίνησης με ανεξάρτητο φορέα και σύστημα συναρμογής, όπου η κάθετη μετακίνηση των εμποδιζόμενων δεν είναι δυνατή με άλλο τρόπο.

3. Σε εξωτερικούς χώρους, όπου η κάθετη μετακίνηση των εμποδιζόμενων δεν είναι δυνατή με άλλο τρόπο, προτείνεται να τοποθετούνται αναβατόρια κλίμακας τύπου πλατφόρμας ευθύγραμμης κίνησης εξωτερικού χώρου.

5.3.6 WC ΑμεΑ

Στα υφιστάμενα WC ΑμεΑ, προτείνεται η περαιτέρω προσοχή ανά περίπτωση, με βάση τις ελλείψεις που καταγράφηκαν. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σε όσα W.C. είναι προσβάσιμα προτείνεται:

- Χειρολαβές εκατέρωθεν της λεκάνης
- Η φορά της πόρτας προς τα έξω
- Κεκλιμένος καθρέπτης επαφή με τον νιπτήρα
- Εργονομικός νιπτήρας
- Σήμανση παραπλεύρως της θύρας
- Καθοδηγητική σήμανση προς το WC

5.3.7 Περιμετρικά κυκκλώματα κλιμακοστασίων

Σε όλο το μήκος των κλιμακοστασίων προτείνεται να τοποθετηθούν ανοξείδωτα με χρήση της γραφής BRAILLE κυκκλώματα σε ύψος 0,90m για την εξασφάλιση των χρηστών (και κυρίως των εμποδιζόμενων ατόμων) από πιθανή πτώση. Το ανοξείδωτο κυκκλώμα ασφαλείας με χρήση της γραφής BRAILLE στοχεύει στην ενημέρωση των ΑΜΕΑ σχετικά με την περιοχή στην οποία βρίσκονται, την υπόδειξη κατεύθυνσης κ.α. Η σήμανση Braille τοποθετείται επί του χειρολισθήρα, στην αρχή και στο τέλος του κλιμακοστασίου. Σε περιπτώσεις χειρολισθήρα υπάρχοντος μόνο στη μία πλευρά του κλιμακοστασίου (λόγω μη δυνατότητας εκατέρωθεν τοποθέτησης), η σήμανση τοποθετείται όπου υπάρχει. Σήμανση Braille τοποθετείται και εντός του χειρολισθήρα των ανελκυστήρων (εκτός των ήδη υπάρχοντων σημάνσεων στην είσοδο του ανελκυστήρα), για προσανατολισμό ως προς την πλευρά του κτηρίου.

Η μορφή του χειρολισθήρα, πρέπει να επιτρέπει την ασφαλή και άνετη λαβή από την παλάμη του χρήστη. Μία τέτοια μορφή είναι εκείνη με στρογγυλή ή στρογγυλεμένη διατομή, διαμέτρου 4-5cm, τουλάχιστον κατά το τμήμα της χρήσης. Η αγκύρωση του χειρολισθήρα μπορεί να γίνει επί του στηθαίου ή στην εσωτερική πλευρά του ή επί τοίχου. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις η ελεύθερη απόσταση του χειρολισθήρα από την τελική

επιφάνεια του στηθαίου ή τοίχου πρέπει να είναι 4,0 - 5,0cm. Η επιφάνεια αυτή πρέπει να είναι λεία, ώστε να αποκλείει τον τραυματισμό των αρθρώσεων των δακτύλων του χρήστη. Στην πρώτη περίπτωση το διάκενο μεταξύ χειρολισθήρα και στέψης στηθαίου πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5-15cm. Τέλος, πρέπει οι χειρολισθήρες να προεξέχουν πάντα 30cm τουλάχιστον οριζόντια, στην αρχή και το τέλος μιας κλίμακας και να συνεχίζονται στα πλατύσκαλα.

5.3.8 Οδεύσεις διαφυγής, Πυροπροστατευμένοι χώροι, Sprinklers

Στα κλιμακοστάσια, καθώς και σε όλες τις θύρες, προτείνεται να τοποθετηθούν πληροφοριακές πινακίδες, σχετικά με τη μέθοδο διαφυγής και κάθετης κίνησης των εμποδιζόμενων ατόμων, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (αναβατόρια κλίμακας τύπου πλατφόρμας, ερμάρια με καρέκλες εκκένωσης). Η εκκένωση σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης θα γίνεται μόνο μέσω καρεκλών εκκένωσης.

Κατά περίπτωση προτείνεται να τοποθετηθούν sprinklers είτε να δημιουργηθούν πυροπροστατευμένοι χώροι, σύμφωνα με τις ελλείψεις που καταγράφηκαν ανά κτήριο.

5.3.9 Σήμανση πλοήγησης

Στις εισόδους όλων των κτηριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου, προτείνεται να τοποθετηθούν ειδικά διαμορφωμένες πινακίδες πλοήγησης στον χώρο, με διαμορφωμένη τόσο ηχητική όσο οπτική και ακουστική σήμανση. Επιπλέον, στις εισόδους τοποθετούνται μεμβράνες επισήμανσης υαλοπινάκων, που καθιστούν δυνατή την επισήμανση του διαχωρισμού των υαλοπινάκων σε δημόσιους χώρους. Ανάγλυφες πινακίδες τοποθετούνται και σε κομβικά σημεία του κτηρίου ανά όροφο με σήμανση των χώρων. Τέλος, τοποθετείται σε όλους τους ανελκυστήρες ηχητικό σύστημα αναγγελίας ορόφων.

5.3.10 Αμφιθέατρα

Σε όλους τους χώρους μεγάλης συγκέντρωσης κοινού πρέπει να δημιουργηθούν θέσεις για αμαξίδια, καθώς και να υπάρξει η δυνατότητα πρόσβασης αμαξιδίων. Οι θέσεις που θα πρέπει να εξασφαλίζονται θα είναι του ποσοστού 1% επί των συνολικών θέσεων.

5.4 Διασφάλιση της Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας

Για την ενίσχυση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας το Πάντειο Πανεπιστήμιο, τόσο στο πλαίσιο του Σχεδίου Ισότιμης Πρόσβασης όσο και του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού 2023-2027, θα προβεί στις ακόλουθες παρεμβάσεις:

5.4.1 Αγορά νέων και εκσυγχρονισμός υπαρχόντων προσβάσιμων σταθμών εργασίας

Η ΒiΚeΠ θα προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό των προσβάσιμων σταθμών εργασίας και θα προμηθευτεί άμεσα νέους σταθμούς εργασίας Υπηρεσιών Τεχνολογίας (ΥΤ). Η Μονάδα Προσβασιμότητας θα υποστηρίξει τη λειτουργία όλων των σταθμών εργασίας. Οι προσβάσιμοι σταθμοί εργασίας θα ενισχυθούν με εξοπλισμό όπως:

- Σαρωτές βιβλίων της σειράς ET που διατίθενται με λογισμικό CZUR all-in-one)
- Λογισμικό Ανάγνωσης Οθόνης (JAWS)

- Λογισμικό Μετατροπής Κειμένου και εκτύπωση Braille (Duxbury Braille Translator)

- Συσκευή Παραγωγής Ανάγλυφων Εντύπων (PIAF/ZY-FUSE)

- Σετ Ενίσχυσης Ήχου για άτομα με προβλήματα ακοής (Phonak Roger MyLink & Touchscreen Mic)

- Σύστημα επαγωγικού βρόγχου (GeeMark LoopHear LH150)

- Χρήση υπολογιστή με τα μάτια (PCEye ή παρόμοιος)

- Στούντιο ηχογράφησης βιβλίων, κυρίως λογοτεχνικών και πολυτονικών κειμένων.

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, επιλογή εξοπλισμού και λογισμικού - πόροι μέσα, κόστος.	Άμεσα
Έρευνα Αγοράς και καθορισμός κόστους	Άμεσα
Προκήρυξη και διαδικασία προμήθειας	Άμεσα
Τοποθέτηση και κατάρτιση των βιβλιοθηκονόμων	Άμεσα

5.4.2 Δημιουργία ΠΕΔΙΟΥ στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου με κατάλογο των Συμβούλων Καθηγητών

Θα δημιουργήσει συγκεκριμένο πεδίο στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου με κατάλογο των Συμβούλων Καθηγητών ανά Τμήμα, παρεχόμενες υπηρεσίες, αρθρογραφία, εκδηλώσεις, κ.τ.λ. Στόχος του συγκεκριμένου πεδίου είναι η άμεση πρόσβαση των φοιτητών στην πληροφορία για τους Συμβούλους Καθηγητές, ώστε να επιτυγχάνεται πιο άμεση επικοινωνία. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, ομάδες εργασίας, επιλογή εργαλείων-πόρων	Άμεσα
Συγκέντρωση υλικού	Άμεσα
Μεταφράσεις στα αγγλικά κ.α.	Άμεσα
Δημιουργία και δημοσίευση πεδίου	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

Έλεγχος επιτυχίας

Η αποδοχή της ιστοσελίδας διαπιστώνεται από την επισκεψιμότητά της και από τις παρατηρήσεις για τη λειτουργικότητα (προσβασιμότητα, ταχύτητα προσπέλασης, φιλική διεπαφή) και το περιεχόμενό της.

5.4.3 Προμήθεια εξοπλισμού και λογισμικού Υποστηρικτικών Τεχνολογιών πληροφορικής

Θα προβεί στην προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού και λογισμικού Υποστηρικτικών Τεχνολογιών (ΥΤ), όπως π.χ. υπολογιστές, για δανεισμό σε ΦμεΑ ή/και Φμε-ΕΕΑ για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, επιλογή εξοπλισμού και λογισμικού - πόροι μέσα, κόστος.	Άμεσα
Έρευνα Αγοράς και καθορισμός κόστους	Άμεσα
Προκήρυξη και διαδικασία προμήθειας	Άμεσα
Τοποθέτηση και κατάρτιση των βιβλιοθηκονόμων	Άμεσα

5.4.4 Δημιουργία Χάρτη Προσβασιμότητας

Θα δημιουργήσει Χάρτη Προσβασιμότητας με σκοπό την ενημέρωση και διευκόλυνση των ΦμεΑ του Παντείου Πανεπιστημίου, αλλά και του διοικητικού και διδακτικού προσωπικού που είναι ΑμεΑ, στον οποίο εμφανίζονται όλα τα σημεία πρόσβασης, π.χ. ράμπες/σκάφες πρόσβασης, προσβάσιμοι ανελκυστήρες, χώροι υγιεινής ΑμεΑ, θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ, καθώς, επίσης, και κεντρικά σημεία για την παροχή πληροφοριών. Ο χάρτης θα είναι δυναμικός και θα ενημερώνεται με νέα σημεία και διορθώσεις για να βελτιώσει την ακρίβεια της πληροφορίας για τα σημεία προσβασιμότητας που έχουν ήδη καταγραφεί (π.χ. Χάρτης Προσβασιμότητας Πανεπιστημίου Πατρών). Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, επιλογή εξοπλισμού και λογισμικού- πόροι μέσα, κόστος.	Άμεσα
Χαρτογράφηση των σημείων πρόσβασης	Άμεσα
Μεταφράσεις στα αγγλικά κ.α.	Άμεσα
Ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

5.4.5 Βελτίωση της ψηφιακής προσβασιμότητας του Ιδρύματος

Επιπλέον, το Πάντειο Πανεπιστήμιο στην προσπάθειά του να βελτιώσει την ψηφιακή προσβασιμότητα του Ιδρύματος θα αξιολογήσει την προσβασιμότητα των ιστοτόπων του Πανεπιστημίου και των Τμημάτων για τον εντοπισμό προβλημάτων στην προσβασιμότητα. Σύμφωνα με τον Οδηγό Προσβασιμότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, για την αξιολόγηση της προσβασιμότητας ενός ιστότοπου διατίθενται εργαλεία. Ωστόσο, κανένα εργαλείο από μόνο του δεν μπορεί να εξασφαλίσει εάν ένας ιστότοπος πληροί τις απαιτήσεις και τα πρότυπα προσβασιμότητας. Συνοδευτικά, απαιτείται εμπειριστική ανθρώπινη αξιολόγηση για να καθοριστεί εάν ένας ιστότοπος είναι προσβάσιμος και σε ποιο βαθμό.

Για τον σκοπό αυτόν θα προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης με στόχο την επιτάχυνση της ψηφιακής ισότητας

και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην ψηφιακή πρόσβαση και στις ευκαιρίες, αλλά και την υποστήριξη των δράσεων της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης στη διευκόλυνση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας.

Η μελέτη αυτή θα στοχεύει στην αξιολόγηση των ιστοσελίδων και των εφαρμογών του Παντείου Πανεπιστημίου, στην καταγραφή των προβλημάτων, αλλά και των αναγκών των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, έτσι ώστε να βελτιωθούν και να γίνουν πιο προσβάσιμες. Ουσιαστικά θα γίνει μία προσπάθεια αναβάθμισης όλων των ιστοσελίδων και εφαρμογών του Παντείου με βάση τις πρακτικές που ακολουθούνται για τις προσβάσιμες ιστοσελίδες.

Μια ιστοσελίδα, προκειμένου να πληροί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας για ΑμεΑ, πρέπει να ακολουθεί το πρότυπο προσβασιμότητας WCAG 2.1. Οι ιστοσελίδες με πρότυπο WCAG 2.1 είναι αυτές που πληρούν τις προϋποθέσεις χρήσης τους από ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Οι Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού (Web Content Accessibility Guidelines ή εν συντομία WCAG) 2.1 είναι ένα σύνολο κατευθυντήριων γραμμών που έχουν σχεδιαστεί για να κάνουν το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας πιο προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία. Ουσιαστικά είναι μια ανάλυση των αναγκών αυτών των ατόμων, καθώς και οι τεχνικές διαδικασίες που πρέπει να γίνουν σε μια ιστοσελίδα για να είναι φιλική σε ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ.

Για την καταγραφή των αναγκών των ΑμεΑ θα χρησιμοποιηθούν όλοι οι πρόσφοροι τρόποι συλλογής τους, όπως η Φόρμα Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής κ.λπ., αλλά και η διενέργεια έρευνας με ερωτηματολόγια των χρηστών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των ιστοσελίδων και των εφαρμογών του Παντείου.

Το WCAG 2.1 βασίζεται σε τέσσερις αρχές:

Αντιληπτό (Perceivable): Οι πληροφορίες και τα στοιχεία της ιστοσελίδας όπως π.χ. multimedia και κείμενο, πρέπει να μπορούν να παρουσιαστούν στους χρήστες με τρόπους που μπορούν να αντιληφθούν.

Λειτουργικό (Operable): Τα στοιχεία εμφάνισης και πλοήγησης πρέπει να είναι λειτουργικά.

Κατανοητό (Understandable): Οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής χρήστη πρέπει να είναι κατανοητές.

Εύρωστο (Robust): Το περιεχόμενο πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτικό ώστε να μπορεί να ερμηνεύεται αξιόπιστα από μια μεγάλη ποικιλία μέσων χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Το WCAG 2.1 αποτελεί σταθερό τεχνικό στάνταρ με εκτενή και λεπτομερή αναφορά. Υπάρχουν 12 οδηγίες οργανωμένες γύρω από τις τέσσερις αυτές βασικές αρχές. Για κάθε οδηγία υπάρχουν κριτήρια επιτυχίας που υποδιαιρούνται σε τρία επίπεδα: A, AA και AAA. Δεδομένου ότι η συμμόρφωση επιπέδου AAA δεν είναι πάντα δυνατόν να επιτευχθεί σε ολόκληρη την ιστοσελίδα, καθότι ορισμένα περιεχόμενα δεν είναι εφικτό να ικανοποιήσουν όλα τα κριτήρια, θα πρέπει οι ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου να επιτυγχάνουν επίπεδο συμμόρφωσης AA.

Στο πλαίσιο αυτό κάθε ιστοσελίδα του Παντείου θα πρέπει να ελεγχθεί και να περνάει με επιτυχία τον έλεγχο

από συγκεκριμένα εργαλεία, όπως είναι π.χ. το Wave και το Achecker.

Αφού διαπιστωθούν τα πιθανά προβλήματα προσβασιμότητας των ιστοσελίδων και των εφαρμογών του Παντείου Πανεπιστημίου θα δοθούν προτάσεις με βάση το πρότυπο προσβασιμότητας WCAG 2.1 αλλά και ένας Οδηγός Προσβασιμότητας ιστοχώρων και εφαρμογών κινητών συσκευών που θα βοηθά τους διαχειριστές περιεχομένου των ιστοχώρων του Παντείου να προβούν στις κατάλληλες παρεμβάσεις, ώστε να ανταποκριθούν οι ιστοχώροι του Πανεπιστημίου στο επίπεδο συμμόρφωσης ΑΑ.

Τέλος, θα υπάρχει σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αλλά και τρόπος παρακολούθησης και υποστήριξης της εφαρμογής των απαιτούμενων προσαρμογών.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης, το ανθρωπινό δυναμικό της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Παντείου θα αναλάβει τη διαχείριση και την αναβάθμιση των ιστοσελίδων του Ιδρύματος, ώστε να είναι προσβάσιμοι στους ΦμεΑ και τους ΦμεΕΕΑ, αλλά και την αξιολόγηση των ιστοσελίδων, προβαίνοντας στις απαραίτητες διαδικασίες βελτίωσης των ιστότοπων μελλοντικά, ώστε να παραμένουν προσβάσιμοι. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, ομάδες εργασίας, επιλογή εργαλείων και υποδομών - πόροι μέσα.	Άμεσα
Αποτύπωση της εφιστάμενης κατάστασης	Άμεσα
Συγκέντρωση ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας	Άμεσα
Εντοπισμός των προς βελτίωση ζητημάτων	Άμεσα
Συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τους θεσμικούς εκπροσώπους	Άμεσα
Χαρτογράφηση των αναγκών και ενημέρωση των εμπλεκομένων	Άμεσα
Καταγραφή τυχόν δυσκολιών και τρόποι αντιμετώπισής τους	Άμεσα
Συγγραφή της μελέτης και των προτάσεων βελτίωσης	Άμεσα
Προϋπολογισμός δαπάνης	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Τελικό κείμενο μελέτης - παραδοτέο, Διατύπωση προτάσεων με εξατομικευμένη συμβουλευτική και προϋπολογισμό δαπάνης για την υλοποίηση των απαιτούμενων προσαρμογών.	Άμεσα
Παρακολούθηση –υποστήριξη απαιτούμενων προσαρμογών. της εφαρμογής των απαιτούμενων προσαρμογών	Άμεσα

Έλεγχος επιτυχίας

Το ποσοστό των ιστοσελίδων και των εφαρμογών του Πανεπιστημίου, οι οποίες θα έχουν ξεκινήσει τις διαδικασίες για τις απαιτούμενες βελτιώσεις και προσαρμογές ψηφιακής συμπερίληψης και δικαιοσύνης για την παντειακή κοινότητα.

5.4.6 Δημιουργία ιστοσελίδας Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης

Για τη διασφάλιση της συμμετοχής όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στην ψηφιακή εποχή, το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα προχωρήσει σε ανάθεση για τη δημιουργία μιας ιστοσελίδας, η οποία θα προβάλλει το έργο της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης, αλλά, κυρίως, θα συμβάλλει στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων και των παρεμβάσεων, καθώς και στην επιμόρφωση-ενημέρωση των χρηστών.

Για να δημιουργηθεί μια προσβάσιμη ιστοσελίδα δεν χρειάζονται πληροφορίες για τους χρήστες ούτε ποια Υποστηρικτική Τεχνολογία Πληροφορικής χρησιμοποιούν. Αρκεί να ακολουθηθούν τα εξής:

- Εφαρμογή των διεθνών τυποποιήσεων προσβασιμότητας οι οποίες στηρίζονται στις αρχές της Σχεδίασης για Όλους,

- εφαρμογή απλών οδηγιών προσβασιμότητας, τόσο στην ανάπτυξη της ιστοσελίδας όσο και στην ανάπτυξη του περιεχομένου,

- έλεγχο της προσβασιμότητας του περιεχομένου πριν το αναρτήσουμε.

Σύμφωνα με τις διεθνείς τις διεθνείς τυποποιήσεις WCAG 2.1, τις οποίες ανέπτυξε Κοινοπραξία του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web Consortium - W3C) και υιοθέτησε νομικά η Ευρωπαϊκή Ένωση και η χώρα μας, το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας θεωρείται προσβάσιμο όταν είναι αντιληπτό (perceivable), λειτουργικό (operable), κατανοητό (understandable) και εύρωστο (robust). Η W3C προσδιορίζει τη συμμόρφωση με τις οδηγίες για την προσβασιμότητα του περιεχομένου στον Ιστό. Τα στοιχεία που πρέπει να ακολουθούνται ώστε μια ιστοσελίδα να είναι προσβάσιμη είναι:

- Προσβάσιμα πρότυπα, η ανάπτυξη της ιστοσελίδας να γίνει με προσβάσιμα πρότυπα.

- Κατάλληλο εναλλακτικό κείμενο, για το μη-κειμενικό περιεχόμενο, όπως εικόνες, χάρτες, φωτογραφίες, διαγράμματα και σχήματα να υπάρχει μία κειμενική εναλλακτική περιγραφή. Το εναλλακτικό κείμενο δεν πρέπει να επαναλαμβάνει απλά τη λεζάντα, αλλά να αποτελεί περιγραφή της εικόνας σε σχέση με το πλαίσιο χρήσης της, το οποίο θα προσλάβει με εναλλακτικό τρόπο (π.χ. ακουστικό ή απτικό) ο χρήστης που δεν μπορεί να δει την εικόνα.

- Κεφαλίδες στους πίνακες δεδομένων, οι πίνακες που εισάγονται για την οργάνωση δεδομένων οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλες κεφαλίδες γραμμών/στηλών, που θα περιγράφουν τα δεδομένα. Για να διευκολυνθεί η πλοήγηση και η κατανόησή τους δεν πρέπει να γίνονται συγχωνεύσεις κελιών.

- Οι χρήστες θα μπορούν να συμπληρώσουν και να αποστέλλουν όλες τις φόρμες, εφόσον προσφέρετε ηλεκτρονικές φόρμες θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι κάθε

στοιχείο τους (text field, checkbox, dropdown list, κ.λπ.) θα διαθέτει μία ετικέτα (label-στοιχείο) και ότι αυτή είναι σωστά συνδεδεμένη με το αντίστοιχο στοιχείο. Επιπλέον, ο χρήστης θα μπορεί να αποστείλει τη φόρμα και να διορθώσει τυχόν λάθη όπως, για παράδειγμα, αν δεν συμπληρώθηκαν όλα τα απαιτούμενα πεδία. Να σημειωθεί ότι οι φόρμες που πρέπει να εκτυπωθούν και έπειτα να συμπληρωθούν εγγράφως σε (αρχεία MS-Word ή PDF) και οι φόρμες MS-Word που περιέχουν απλό κείμενο και τελίτσες εκεί που πρέπει να συμπληρώσει τα στοιχεία του ο χρήστης (π.χ. ΟΝΟΜΑ:) δεν είναι προσβάσιμες.

- Οι σύνδεσμοι (links) έχουν νόημα και χωρίς το γύρω περιεχόμενο: κάθε σύνδεσμος οφείλει να έχει νόημα, αν διαβαστεί μόνος του χωρίς το γύρω κείμενο. Οι χρήστες προγραμμάτων ανάγνωσης οθόνης έχουν την επιλογή να διαβαστούν μόνο οι σύνδεσμοι μίας ιστοσελίδας. Συγκεκριμένες φράσεις όπως «κλικ εδώ», «δες εδώ», «σύνδεσμος» και «περισσότερα» πρέπει να αποφευχθούν.

- Χρήση υπότιτλων ή κειμένων απομαγνητοφώνησης σε πολυμέσα, περιεχόμενα βίντεο και live ήχου πρέπει να διαθέτουν υπότιτλους και κείμενο απομαγνητοφώνησης. Για αρχειοθετημένα περιεχόμενα ήχου μπορεί να αρκεί μια απομαγνητοφώνηση.

- Προσβασιμότητα στο μη-HTML περιεχόμενο, τα επισυναπτόμενα με συνδέσμους αρχεία κειμένου που δεν είναι προσβάσιμα θα πρέπει να μετατραπούν και σε προσβάσιμη μορφή.

- Μέσο μετάδοσης πληροφοριών δεν μπορεί να είναι μόνο η χρήση χρώματος για να υποδηλωθεί σημασία, η χρήση χρώματος μπορεί να ενισχύσει την κατανόηση, αλλά το χρώμα ή και άλλες οπτικές διαφοροποιήσεις (π.χ. υπογράμμιση) σαν το μοναδικό μέσο μετάδοσης πληροφοριών δεν βοηθά στην προσβασιμότητα.

- Το περιεχόμενο να είναι γραμμένο με σαφήνεια και να μπορεί να διαβαστεί εύκολα, υπάρχουν πολλοί τρόποι να γίνει το περιεχόμενο εύκολα κατανοητό. Ξεκάθαρη γραφή, σωστή κατάλληλη χρήση επικεφαλίδων χωρίς να παραλείπονται επίπεδα. Να μη χρησιμοποιούνται, όσο αυτό είναι δυνατό, πολυεπίπεδες λίστες.

Με βάση τις παραπάνω αρχές ανάπτυξης μιας προσβάσιμης ιστοσελίδας θα πρέπει να γίνει ο σχεδιασμός της, αισθητικός και λειτουργικός. Θα δοθούν προτάσεις για τα χρώματα και τη διάταξη που θα έχει. Στην αρχική σελίδα θα πρέπει να είναι ευδιάκριτες οι βασικές κατηγορίες παροχής πληροφοριών για τη Μονάδα Προσβασιμότητας, όπως ο σκοπός της, το που απευθύνεται, ποια είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ένας ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ.

Η διάταξη του μενού θα πρέπει να είναι εύχρηστη και βοηθητική για όλους τους χρήστες, αλλά κυρίως αυτούς με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και να περιλαμβάνει της βασικές λειτουργίες της Μονάδας Προσβασιμότητας, όπως τις υπηρεσίες που παρέχει, την οργάνωση της Μονάδας, τη νομοθεσία που διέπει τη προσβασιμότητα και όλα τα βασικά μενού των ιστοσελίδων, όπως τα νέα, την επικοινωνία κ.λπ.

Να γίνει καταγραφή τυχόν δυσκολιών που θα αντιμετωπιστούν και τρόποι αντιμετώπισής τους και να συγκεντρωθεί το υλικό κατά θεματική ενότητα και να

γραφούν τα κείμενα που προορίζονται για ανάρτηση. Στη συνέχεια, θα πρέπει όλα τα κείμενα, τα μενού και υπομενού, αλλά και οι υπερσύνδεσμοι της ιστοσελίδας να μεταφραστούν στα αγγλικά.

Αφού ελεγχθεί η ιστοσελίδα και δημοσιευθεί, θα πρέπει να υπάρξει ανατροφοδότηση και διόρθωση των λαθών και προβλημάτων, αλλά και να υπάρξει πρόβλεψη για τη διαχείριση, την ασφάλεια, την αναβάθμιση και την ενημέρωση του περιεχομένου.

Αναφορικά με το περιεχόμενο της ιστοσελίδας την ευθύνη θα φέρουν οι αρμόδιοι της Μονάδας Προσβασιμότητας μαζί με εξειδικευμένο προσωπικό που θα απασχοληθούν με τη συγγραφή των κειμένων. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία, ομάδες εργασίας, επιλογή εργαλείων και υποδομών - πόροι μέσα, κόστος	Άμεσα
Σχεδιασμός, μορφοποίηση παρουσίασης επιλογής μενού και υπομενού και ενσωματωμένων «υπερσυνδέσμων», συμμόρφωση με τη νομοθεσία κ.α.	Άμεσα
Καταγραφή τυχόν δυσκολιών και τρόποι αντιμετώπισής τους	Άμεσα
Συγκέντρωση υλικού, θεματολόγιο κειμένων υλικού που προορίζεται για ανάρτηση	Άμεσα
Συγγραφή κειμένων	Άμεσα
Μεταφράσεις στα αγγλικά κ.α.	Άμεσα
Δημιουργία και δημοσίευση ιστοσελίδας	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις κυρίως στο περιεχόμενο και την ασφάλεια.	Άμεσα
Διαχείριση, ασφάλεια, αναβάθμιση και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

Έλεγχος επιτυχίας

Η αποδοχή της ιστοσελίδας διαπιστώνεται από την επισκεψιμότητά της και από τις παρατηρήσεις για τη λειτουργικότητα (προσβασιμότητα, ταχύτητα προσπέλασης, φιλική διεπαφή) και το περιεχόμενό της.

5.4.7 Πακέτο οδηγιών και τεχνικής υποστήριξης για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα δημιουργήσει ένα πακέτο οδηγιών και τεχνικής υποστήριξης για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων του, έτσι ώστε κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη ή τον επανασχεδιασμό ενός ιστοτόπου ή μίας εφαρμογής η προσβασιμότητα να λαμβάνεται υπόψη και να αξιολογείται από τις αρχικές φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης και καθ' όλη τη διαδικασία ανάπτυξης για τον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων στην προσβασιμότητα και σε στάδιο κατά το οποίο η αντιμετώπισή τους είναι ευκολότερη. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία- πόροι μέσα.	Άμεσα
Συλλογή δεδομένων	Άμεσα
Συγγραφή του κειμένου	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

5.4.8 Παροχή οδηγιών παραγωγής προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο στην προσπάθειά του να αυξήσει την παραγωγή προσβάσιμων συγγραμμάτων θα προχωρήσει στην παροχή οδηγιών για παραγωγή προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού (σημειώσεων, παρουσιάσεων) στο ακαδημαϊκό προσωπικό. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία- πόροι μέσα.	Άμεσα
Συλλογή δεδομένων	Άμεσα
Συγγραφή του κειμένου	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

Επιπλέον, το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα θεσμοθετήσει και κάποιες παρεμβάσεις, που θα είναι επαναλαμβανόμενες σε ετήσια ή/και εξαμηνιαία βάση και θα βοηθήσουν στην καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών για τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, αλλά και στην κατάρτιση και την επιμόρφωσή τους για τη χρήση των δυνατοτήτων που τους προσφέρονται.

5.4.9 Αξιολόγηση των ικανοτήτων των φοιτητών αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα προχωρήσει στην αξιολόγηση των ικανοτήτων των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ με επιστημονική μεθοδολογία για να εντοπιστούν οι ειδικές ανάγκες και τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, με βάση το είδος και τον βαθμό της αναπηρίας τους, αλλά και τις καθημερινές τους δραστηριότητες. Οι ειδικές ανάγκες του κάθε ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ θα αντιστοιχηθεί με τις κατάλληλες Υποστηρικτικές Τεχνολογίες (ΥΤ) Τεχνολογίας για να τους προταθεί εξατομικευμένη τεχνολογική λύση και να τους παρασχεθεί τεχνική υποστήριξη στη σύνθεσή της. Η αξιολόγηση αυτή θα γίνει μέσω τόσο της φόρμας Καταγραφής Περιορισμών και Εμποδίων Δραστηριότητας όσο και μέσα από την επικοινωνία του ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ με τον Σύμβουλο Καθηγητή Προσβασιμότητας και της Μονάδας Ισότητας Πρόσβασης. Η διαδικασία αυτή θα διεξάγεται στο πρώτο έτος και όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο με βάση τη διάγνωση του φοιτητή ή/και την πρόταση του Συμβούλου-Καθηγητή.

5.4.10 Σεμινάρια κατάρτισης/επιμόρφωσης και συμβουλευτική υποστήριξη των εντυπο-ανάπηρων φοιτητριών

Θα δημιουργήσει σεμινάρια για την κατάρτιση/επιμόρφωση και την συμβουλευτική υποστήριξη των εντυπο-

ανάπηρων φοιτητριών και φοιτητών με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην εξοικείωση και αποτελεσματική χρήση της υποστηρικτικής τεχνολογίας, των σταθμών εργασίας και του συνόλου των δυνατοτήτων που τους προσφέρει. Τα σεμινάρια αυτά θα γίνονται κάθε χρόνο.

5.5 Ενίσχυση της προσβασιμότητας στις εκπαιδευτικές διαδικασίες και τις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στο Πάντειο Πανεπιστήμιο η Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία και Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες υιοθέτησε τους ακόλουθους στόχους και δράσεις στον άξονα προτεραιότητας 3 του Σχεδίου Δράσης Ισότητας Πρόσβασης (ΣΔΙΠ). Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τους εξής στόχους:

1. Προώθηση της κοινωνικής και ψυχολογικής έρευνας για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και την αναπηρία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

2. Ενσωμάτωση της διάστασης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών στο περιεχόμενο της διδασκαλίας, της έρευνας και της πρακτικής άσκησης.

3. Ενεργοποίηση του θεσμού του Καθηγητή-Συμβούλου Φοιτητών με Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΦμεΑ).

Αναλυτικότερα για κάθε στόχο προβλέπονται τα εξής:

Στόχος 1: Προώθηση της κοινωνικής και ψυχολογικής έρευνας για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και την αναπηρία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

5.5.1 Εκπόνηση μελετών

Ο στόχος αυτός πρόκειται να υλοποιηθεί με την εκπόνηση δύο μελετών από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό (ψυχιάτρους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, κοινωνικούς επιστήμονες κ.λπ.), με επιστημονικές μεθόδους που μπορεί να περιλαμβάνει συνεδρίες, ερωτηματολόγια, συλλογή και επεξεργασία δεδομένων κ.λπ., με ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Οι μελέτες αφορούν:

- Την ψυχική υγεία, την ευημερία και τις ευρύτερες ανάγκες των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ

- Την εκτίμηση των δυνατοτήτων, της λειτουργικότητας και των εμποδίων στις σπουδές με στόχο την πρόληψη και την αντιμετώπιση της διακοπής/εγκατάλειψης των σπουδών από ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ

Στη συνέχεια, θα γίνει μία προσπάθεια διάδοσης των αποτελεσμάτων και ευαισθητοποίησης όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα με τη διοργάνωση ημερίδων.

Με βάση τα αποτελέσματα των μελετών θα δοθούν προτάσεις για την ανάπτυξη και εφαρμογή παρεμβάσεων για την ενίσχυση της ακαδημαϊκής ευημερίας των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Στόχος 2: Ενσωμάτωση της διάστασης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών στο περιεχόμενο της διδασκαλίας, της έρευνας και της πρακτικής άσκησης.

5.5.2 Γραπτές οδηγίες προς τους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα δημιουργήσει γραπτές οδηγίες για τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, οι οποίες θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα κάθε Τμήματος σχετικά με οτιδήποτε χρειαστούν, λόγω των ειδικών εκπαιδευτικών

τους αναγκών, κατά την διάρκεια της φοίτησης τους στο Τμήμα. Θα υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με υπηρεσίες, δράσεις και διαδικασίες που τους υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους στο Τμήμα. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία- πόροι μέσα.	Άμεσα
Συλλογή δεδομένων	Άμεσα
Συγγραφή του κειμένου	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

5.5.3 Καταγραφή Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Το Ερωτηματολόγιο Καταγραφής Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών που χρησιμοποιείται θα επεκταθεί με περισσότερα πεδία και θα ονομαστεί Φόρμα Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής, η οποία θα συμπληρώνεται από τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Στόχος της καταγραφής είναι η αποτύπωση και χαρτογράφηση σε επίπεδο συνόλου του Ιδρύματος και σε επίπεδο Τμημάτων, αναφορικά με τα επιμέρους χαρακτηριστικά των ίδιων των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Πιο αναλυτικά η διαδικασία της καταγραφής που θα ακολουθείται είναι:

Κατά την είσοδο των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ στο Πανεπιστήμιο θα γίνεται συστηματική καταγραφή και διάγνωση αναγκών των πρωτοετών φοιτητών. Ο αρμόδιος υπάλληλος κάθε Γραμματείας Τμήματος του Παντείου θα επικοινωνεί με τους φοιτητές που εισήχθησαν με το 5% και θα τους ενημερώνουν για:

1. Τη Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης και για τις υπηρεσίες που μπορεί να τους παρέχει.
2. Τη Φόρμα Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής.
3. Τον θεσμό του Σύμβουλου Καθηγητή Προσβασιμότητας του Τμήματος.

Ταυτόχρονα, κατόπιν συνεννόησης, θα τους αποστέλλουν τη Φόρμα Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής και θα τους γνωστοποιούν τα στοιχεία επικοινωνίας του Σύμβουλου Καθηγητή Προσβασιμότητας του Τμήματος και στοιχεία επικοινωνίας της Μονάδας Προσβασιμότητας, ώστε να επικοινωνήσουν για να λάβουν βοήθεια για τη συμπλήρωσή της.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ και με στόχο την ανίχνευση αναδυόμενων παθήσεων και/ή εκπαιδευτικών αναγκών κάθε ακαδημαϊκή χρονιά θα αναρτάται ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της Μονάδας Προσβασιμότητας, αλλά και στην ιστοσελίδα κάθε Τμήματος με τα εξής στοιχεία:

- 1) Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών.
 - 2) Στοιχεία Επικοινωνίας Συμβούλου Καθηγητή Προσβασιμότητας.
 - 3) Στοιχεία επικοινωνίας Μονάδας Προσβασιμότητας.
- Κατά την έξοδο των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ από το Πα-

νεπιστήμιο θα χορηγείται Ερωτηματολόγιο Εκτίμησης Αναγκών Τελειόφοιτων Φοιτητών σχετικά με ιδιαίτερες ανάγκες τους ώστε να βοηθηθούν σε θέματα που αφορούν:

- στα τελευταία Μαθήματα
 - στην Πτυχιακή Εργασία
 - στην Πρακτική Άσκηση
- Επιπλέον, θα έχουν ενημέρωση και διασύνδεση με:
- το Γραφείο Σταδιοδρομίας
 - το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης

Για τη συστηματική καταγραφή των περιορισμών και των εμποδίων, που αντιμετωπίζουν οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, είτε εισήχθησαν με ειδικές διατάξεις ή με κανονικές ή ειδικές εξετάσεις είτε απέκτησαν την αναπηρία κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, η Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης θα τους παρέχει, με απευθείας επικοινωνία του ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ με στέλεχος της Μονάδας Προσβασιμότητας, με όλους τους τρόπους επικοινωνίας (email, τηλέφωνο, δια ζώσης), λεπτομερή ενημέρωση για τη Μονάδα και τις Υπηρεσίες που παρέχει και θα λύσει τυχόν απορίες που σχετίζονται με τη συμπλήρωση της Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής.

Στη συνέχεια ο ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Καθηγητή του Τμήματος θα συμπληρώσει τη Καταγραφής Αναγκών και Περιορισμών Δραστηριότητας και Συμμετοχής, που αποτελεί προϋπόθεση για να λάβει υπηρεσίες από τη Μονάδα Προσβασιμότητας.

Επιπλέον, οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ θα μπορούν να επικοινωνούν με τον Σύμβουλο Καθηγητή του Τμήματος ή το στέλεχος της Μονάδας Προσβασιμότητας για να αναφέρουν προβλήματα ή παράπονα που έχουν, αλλά και για να κάνουν υποδείξεις βελτίωσης της προσβασιμότητάς τους στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Για τους σκοπούς της Υπηρεσίας καταγραφής περιορισμών και εμποδίων, αλλά και τη Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης συνολικότερα, απαραίτητη κρίνεται η πρόσληψη ενός υπαλλήλου διοικητικής υποστήριξης, που θα επιφορτιστεί με τη γραμματειακή υποστήριξη της Μονάδας, τη διαχείριση των παραπόνων και των υποδείξεων των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, αλλά και τη διαχείριση των δεδομένων που προκύπτουν από τις παραπάνω διαδικασίες (φόρμα Καταγραφής Περιορισμών και Εμποδίων Δραστηριότητας και Συμμετοχής, Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών, Ερωτηματολόγιο Εκτίμησης Αναγκών Τελειόφοιτων Φοιτητών) για τη συστηματική και έγκαιρη αντιμετώπιση όλων των θεμάτων, που αφορούν στην ισότιμη πρόσβαση των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Επιπλέον, θα συμβάλλει στην εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για την αναπηρία και την προσβασιμότητα υποδομών και υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, απαραίτητων για τη σύνταξη εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο της ισότιμης πρόσβασης, αλλά και προτάσεων για περαιτέρω βελτίωση.

5.5.4 Εγχειρίδιο οδηγιών και καλών πρακτικών για την ένταξη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών στη διδασκαλία, την έρευνα και την πρακτική άσκηση

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο θα προχωρήσει στην εκπόνηση εγχειριδίου οδηγιών και καλών πρακτικών της

προβληματικής των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών στη διδασκαλία, την έρευνα και την πρακτική άσκηση με βάση τις διεθνείς πρακτικές και πρωτόκολλα και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της ακαδημαϊκής κοινότητας. Ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών:

Ενέργειες	Χρονοδιάγραμμα
Προετοιμασία- πόροι μέσα.	Άμεσα
Συλλογή δεδομένων	Άμεσα
Συγγραφή του κειμένου	Άμεσα
Έλεγχος και ανατροφοδότηση	Άμεσα
Διορθώσεις, βελτιώσεις και ενημέρωση περιεχομένου	Άμεσα

5.5.5 Ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στα προγράμματα διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο

Θα γίνει αναμόρφωση των προγραμμάτων διδασκαλίας, ώστε να είναι προσβάσιμα σε ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Σε αυτό το πλαίσιο τα μέλη ΔΕΠ του Παντείου Πανεπιστημίου θα δημιουργήσουν εργαλεία για τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ όπως:

- Προσβάσιμες σημειώσεις και υλικό των διαζώσεων μαθημάτων, που περιλαμβάνουν την παροχή σημειώσεων σε ηλεκτρονική μορφή, τη χρήση λογισμικού ανάγνωσης κειμένου ή την προσθήκη προσβάσιμων περιγραφών (γραπτών ή λεκτικών) σε γραφικά, διαγράμματα ή βίντεο.
- Προσβάσιμα σχέδια μαθημάτων και των βασικών σημείων τους για την εξοικείωση με όρους και την προετοιμασία ερωτήσεων και αποριών.
- Διάθεση ηχογραφημένου υλικού, εκπαιδευτικών βίντεο και ανακοινώσεων σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος, που μπορεί να γίνει μέσω ειδικών πλατφορμών εκπαίδευσης από απόσταση ή αποθετηρίων πολυμέσων.

5.5.6 Υποστήριξη πρακτικής άσκησης των φοιτητών με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Σε συνεργασία με το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, θα δημιουργηθούν δίκτυα με φορείς που έχουν δυνατότητα πρακτικής άσκησης για ΦμεΑ, σύμφωνα και με την πρακτική που ήδη εφαρμόζεται στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης του κάθε Τμήματος.

Στόχος 3: Ενεργοποίηση του θεσμού του Καθηγητή-Συμβούλου Φοιτητών με αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες.

5.5.7 Ενεργοποίηση του θεσμού του Καθηγητή-Συμβούλου Φοιτητών με αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Κάθε Τμήμα ορίζει στη Γενική Συνέλευση ένα μέλος ΔΕΠ που θα λειτουργεί ως Σύμβουλος-Καθηγητής για Φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και ένα αναπληρωματικό μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ με αυτόν τον ρόλο. Ο Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των φοιτητών με τους διδάσκοντες και με τη Μονάδα Προσβασιμότητας που ήδη λειτουργεί στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με κοινό στόχο την ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, τις εξετάσεις μαθημάτων και την εν γένει ακαδημαϊκή ζωή.

Ο Σύμβουλος Καθηγητής, μέσω ειδικής εκπαίδευσης

που θα έχει λάβει ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί κατάλληλα στις ανάγκες των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, καλείται να:

- Γνωρίζει τη νομοθεσία για τις ειδικές κατηγορίες εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
- Γνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε κατηγορίας ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ

- Ενημερώνεται στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς από τη Γραμματεία του Τμήματος για τους φοιτητές που εισήχθησαν στο Τμήμα με το καθεστώς της ειδικής κατηγορίας

- Ενημερώνεται για τους φοιτητές που εγγράφηκαν και πιστοποιούν εγγράφως ότι έχουν κάποια εκπαιδευτική ανάγκη που δεν εμπίπτει στις ειδικές κατηγορίες (π.χ. δυσορθογραφία)

- Πραγματοποιεί ατομικές ή/και ομαδικές συναντήσεις με τους φοιτητές, ώστε να γνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και να τους καθοδηγεί ως προς την εκπαιδευτική διαδικασία, σε συνεργασία με την Μονάδα Προσβασιμότητας - οργανώνει μία συνάντηση στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους και επιπλέον συναντήσεις κατά τη διάρκεια του έτους εάν κριθεί απαραίτητο

- Ενημερώνει το διδακτικό προσωπικό σχετικά με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, που παρακολουθούν το μάθημά τους και συζητά τρόπους στήριξης στη διδασκαλία αυτών των φοιτητών, εφόσον χρειάζονται ειδικές προσαρμογές, σε συνεργασία με ένα δίκτυο εθελοντών φοιτητών-βοηθών γραφής

- Στην εξεταστική περίοδο λειτουργεί βοηθητικά στις διαδικασίες εξέτασης και προτείνει πιθανούς εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης για κάθε μάθημα ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε ΦμεΑ, σε συνεργασία με κάθε διδάσκοντα και με βάση τις ιδιαιτερότητες κάθε μαθήματος και τα σχετικά Εγχειρίδια της Μονάδας Προσβασιμότητας. Αποτελεί προϋπόθεση, προκειμένου να συμμετάσχει ένας ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ στις εξετάσεις ενός μαθήματος, η προηγούμενη συζήτηση με τον Σύμβουλο Καθηγητή για τον καταλληλότερο τρόπο εξέτασης, ανάλογα με τις ανάγκες του

- Λειτουργεί βοηθητικά με τις υπηρεσίες που υποστηρίζουν τους φοιτητές στην πανεπιστημιακή κοινότητα - Γραμματεία, Τμήμα σίτισης, Βιβλιοθήκη κ.ά.

Το έργο του Συμβούλου-Καθηγητή για την υποστήριξη των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ συνεπικουρείται σε επίπεδο Τμήματος/Σχολής από αρμόδιο υπάλληλο, καθώς και αναπληρωτή αυτού, στη Γραμματεία, οι οποίοι θα έχουν την απαιτούμενη κατάρτιση για τις απαιτούμενες υπηρεσίες που θα παρέχουν.

5.5.8 Ορισμός Αρμόδιων Υπάλληλων Γραμματειών Τμημάτων

Η Γραμματεία κάθε Τμήματος των Σχολών του Πανεπιστημίου εξυπηρετεί όλους τους προπτυχιακούς φοιτητές, φοιτητές Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποψήφιους διδάκτορες και φοιτητές Erasmus. Σε κάθε Γραμματεία θα ορισθεί ένας αρμόδιος υπάλληλος, καθώς και ο αναπληρωτής αυτού, οι οποίοι θα καταρτιστούν αναλόγως, για την εξυπηρέτηση των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Η κατάρτισή τους θα γίνει από στελέχη της Μονάδας Προσβασιμότητας. Οι ενδιαφερόμενοι ΦμεΑ

ή/και ΦμεΕΕΑ θα μπορούν να επικοινωνήσουν με τον αρμόδιο υπάλληλο της Γραμματείας δια ζώσης, αλλά και τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

5.6 Ενίσχυση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες και παροχές του Παντείου Πανεπιστημίου

Αναφορικά με την ενίσχυση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες και παροχές του Παντείου Πανεπιστημίου για τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ το Σχέδιο Ισότιμης Πρόσβασης προβλέπει:

5.6.1 Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης φοιτητών/προσωπικού

Το Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης, που λειτουργεί στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, προσφέρει υπηρεσίες στους φοιτητές από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Ωστόσο, το Κέντρο αυτό θα πρέπει να επεκταθεί και να ενισχυθεί δημιουργώντας μία υπηρεσία συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης.

Αποστολή της υπηρεσίας θα είναι η παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης και η πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και ιδίως του προσωπικού και των φοιτητών με αναπηρία.

Η υπηρεσία θα πρέπει να στελεχωθεί από ψυχολόγο ή κοινωνικό λειτουργό, που θα προέρχεται από το Πάντειο Πανεπιστήμιο ή αν δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό να στελεχωθεί από πρόσθετο προσωπικό αυτών των ειδικοτήτων.

Προτείνεται η πρόσληψη δύο επιστημόνων, έναν για την κάλυψη της συμβουλευτικής υποστήριξης και έναν για την κάλυψη της ψυχολογικής υποστήριξης.

5.6.2 Κατάρτιση και υποστήριξη προσωπικού και εθελοντών για την υποστήριξη των Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της ισότιμης πρόσβασης του συνόλου των φοιτητών του στην εκπαιδευτική διαδικασία, υιοθετεί όλες τις πρακτικές για την ισότιμη συμμετοχή φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα μαθήματά τους. Μέσα από την αξιολόγηση των δυσκολιών, που αντιμετωπίζουν οι ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ λόγω της αναπηρίας τους σχετικά με την συμμετοχή στα μαθήματά τους, αλλά και των σχετικών δικαιολογητικών τους, καθορίζονται οι τρόποι και τα μέσα που εξατομικευμένα μπορεί καθένας να υποστηριχθεί. Το Πάντειο και οι διδάσκοντες οφείλουν να βοηθήσουν τους ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, των οποίων τα σχετικά αιτήματα έχουν γίνει δεκτά. Στο πλαίσιο των ανωτέρω προβλέπονται οι ακόλουθες δράσεις:

5.6.2.1 Κατάρτιση και υποστήριξη προσωπικού (ακαδημαϊκοί, διοικητικοί υπάλληλοι, βιβλιοθηκονόμοι)

Το προσωπικό του Παντείου Πανεπιστημίου θα πρέπει να καταρτιστεί, ώστε να αντεπεξέλθει στις αυξημένες απαιτήσεις που αντιμετωπίζει το Ίδρυμα στην υποστήριξη των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ. Για τον σκοπό αυτόν θα προχωρήσει σε δράσεις κατάρτισης/επιμόρφωσης, αλλά και ευαισθητοποίησης όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας για θέματα συμπερίληψης και ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή ζωή χωρίς διακρίσεις, εμπόδια και αποκλεισμούς.

Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνουν:

1. Εδραίωση πεδίου συνεχούς ελεύθερου διαλόγου και ευαισθητοποίησης της ακαδημαϊκής κοινότητας.

2. Καταπολέμηση στίγματος.

3. Ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής ατόμων ΑμεΑ στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

4. Διαμόρφωση Έντυπου Υλικού ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για τις ανάγκες ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ.

5. Διοργάνωση εκδηλώσεων (π.χ. προβολή ταινιών, ημερίδων, ομιλιών, μουσικών εκδηλώσεων) με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

6. Ετήσια εκδήλωση της Μονάδας Προσβασιμότητας, πριν την εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου κάθε έτους. Στην εκδήλωση αυτή θα γίνεται ενημέρωση της Ακαδημαϊκής Κοινότητας για το προφίλ των νεοεισαχθέντων ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ του έτους, σύμφωνα με το Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης των Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών. Επίσης, θα προτείνονται προς τους διδάσκοντες τρόποι ανταπόκρισης στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τόσο συνολικά (π.χ. προσβάσιμα αρχεία παρουσιάσεων) όσο και κατά περίπτωση. Στην ίδια εκδήλωση θα γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης των παρεχόμενων Διαδικασιών και Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, με στόχο τη βελτίωση των Δράσεων που υπηρετούν την ισότιμη πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία.

7. Σεμιναριακοί κύκλοι εκπαίδευσης από το ΚΕ.ΔΕ. ΒΙ.Μ. του Παντείου προς τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, με στόχο την απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε θέματα στήριξης και προσέγγισης των ΦμεΑ ή/και ΦμεΕΕΑ, αλλά και την ευαισθητοποίηση της πανεπιστημιακής και ευρύτερης κοινότητας σε θεματικές ενότητες όπως:

- Η έννοια της αναπηρίας- Κατηγορίες αναπηρίας
- Προσβασιμότητα στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα
- Τρόποι/Αρχές Προσέγγισης Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων

- Συμβουλευτικές και Ψυχολογικές Παρεμβάσεις

- Ψηφιακή Προσβασιμότητα και Υποστηρικτική Τεχνολογία για ΑμεΑ

- Επαγγελματική Συμβουλευτική

- Εθελοντισμός

8. Εκπαίδευση στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας του Παντείου, που ενδιαφέρονται να εξοικειωθούν με αυτήν, αλλά και να συμμετέχουν ως Σύμβουλοι-Καθηγητές αν είναι ακαδημαϊκοί, να γίνουν αρμόδιοι υπάλληλοι στις Γραμματείες των Τμημάτων ή στη Βιβλιοθήκη ή να είναι εθελοντές βοηθοί ατόμων με κώφωση.

5.6.2.2 Εθελοντισμός

Βάσει στοιχείων που προκύπτουν από εκτεταμένες έρευνες, προτείνεται η ανάπτυξη ενός δικτύου εθελοντών βοηθών, τοποθετώντας τους ομότιμους φοιτητές ως ζωτικούς μηχανισμούς υποστήριξης για την αντιμετώπιση των ποικίλων απαιτήσεων των συμφοιτητών τους με αναπηρία. Τέτοιες πρωτοβουλίες έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, να μειώσουν τα ποσοστά εγκατάλειψης των

σπουδών και να αναβαθμίσουν ολιστικά την ακαδημαϊκή και κοινωνική εμπειρία όλων των φοιτητών.

Πολλοί φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αναφέρουν αισθήματα απομόνωσης και αποκλεισμού (Wallace, 2017). Τα μοντέλα υποστήριξης, που βασίζονται σε ομότιμους, έχουν σταθερά επιδείξει επιτυχία σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (Harris & Foster, 2018). Για τους φοιτητές με αναπηρία οι αλληλεπιδράσεις με συνομηλίκους μπορούν να διευκολύνουν τις ακαδημαϊκές προκλήσεις, να προωθήσουν τις φιλίες, να μειώσουν τα αισθήματα απομόνωσης και να γεφυρώσουν τα κοινωνικά χάσματα (Gonzalez, 2022). Για τους συνομηλίκους που υποστηρίζουν, η εμπειρία αυτή γίνεται μια οδός για προσωπική ανάπτυξη, προάγοντας τις ηγετικές τους ικανότητες, κατανοώντας τη διαφορετικότητα και καλλιεργώντας την αίσθηση της κοινότητας.

Στο Σχέδιο Δράσης προτείνεται η ανάπτυξη ενός δικτύου Εθελοντών Βοηθών. Μέσω της προληπτικής βοήθειας από συνομηλίκους, το πρόγραμμα φιλοδοξεί να διασφαλίσει την ακαδημαϊκή επιτυχία, να παρέχει συναισθηματική υποστήριξη και να καλλιεργήσει ένα εποικοδομητικό ακαδημαϊκό περιβάλλον.

Α. Επιλογή και κατάρτιση των εθελοντών βοηθών

Οι δυνητικοί εθελοντές θα πρέπει να υποβάλλονται σε μια αυστηρή διαδικασία επιλογής, η οποία θα πραγματοποιείται ανά έτος από τη Μονάδα Προσβασιμότητας. Μετά την επιλογή τους, το ΣΔΙΣ προτείνει ένα πρόγραμμα κατάρτισης, που θα περιλαμβάνει ευαισθητοποίηση σχετικά με την αναπηρία, στρατηγικές επικοινωνίας και δεξιότητες που σχετίζονται με τον συγκεκριμένο ρόλο. Η αντιστοίχιση με βάση τις ακαδημαϊκές ανάγκες, τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας και τα χρονοδιαγράμματα μπορεί να θέσει τα θεμέλια για μια σταθερή δέσμευση των εθελοντών βοηθών. Μηχανισμοί ανατροφοδότησης και ένα σύστημα αναγνώρισης της συνεισφοράς των εθελοντών θα ενίσχυαν περαιτέρω το πρόγραμμα.

Β. Περαιτέρω δράση και συνεργασίες

Οι συνεργασίες με άλλα Ιδρύματα, εξωτερικούς οργανισμούς και τεχνολογικούς εταίρους μπορούν να βελτιώσουν και να ενισχύσουν το έργο των εθελοντών βοηθών. Επιπλέον, η πολιτική συνηγορία σε θεσμικό επίπεδο μπορεί να εδραιώσει περαιτέρω ένα τέτοιο δίκτυο, εξασφαλίζοντας τη μακροβιότητά του και την ευρύτερη εμπέλειά του.

5.6.2.3 Υπηρεσία Διερμηνείας/Τηλεδιερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα & Μεταγραφή (ομιλίας σε κείμενο)

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο προτίθεται να δημιουργήσει στο πλαίσιο της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης μία Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας (Διαμεταγωγής) - YT (Relay Service - RS). Η υπηρεσία αυτή θα απευθύνεται σε φοιτητές με ολική ή μερική απώλεια ακοής χρήστες της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας (ΕΝΓ) και σε φοιτητές χωρίς ομιλία ή με σοβαρή δυσαρθρία και γενικότερα όσους δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν το τηλέφωνο για τη διαπροσωπική τους επικοινωνία. Σκοπός της Υπηρεσίας Τηλεδιερμηνείας θα είναι να εξασφαλίζει άμεση απομακρυσμένη διαπροσωπική επικοινωνία με τους συμφοιτητές, τους καθηγητές και το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου.

Η Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας θα απασχολεί Διερμηνέα της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και λειτουργεί με τους εξής τρόπους:

1. Με χρήση εικονοτηλεφωνίας: ο φοιτητής χρήστης Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας θα επικοινωνεί με την Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας νοηματίζοντας μέσω διαδικτυακής εικονοτηλεφωνίας και ο Διερμηνέας θα μεταφράζει προφορικά και σε πραγματικό χρόνο προς το συνομιλητή του και αντίστροφα. Στις περιπτώσεις φοιτητών με μερική απώλεια ακοής θα λειτουργεί υποβοηθητικά διευκολύνοντας την επικοινωνία μέσω χειλεανάνωσης. Θα μπορεί να συνδυάζεται και με κειμενοτηλεφωνία.

2. Με χρήση κειμενοτηλεφωνίας (text relay service): ο φοιτητής θα επικοινωνεί με την Υπηρεσία Τηλεδιερμηνείας με γραπτά μηνύματα μέσω του υπολογιστή του και ο Διερμηνέας θα μεταφράζει προφορικά και σε πραγματικό χρόνο μέσω τηλεφώνου προς το συνομιλητή του και αντίστροφα.

5.6.3 Υπηρεσία μεταφοράς Φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 209 αποστολή της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης είναι η διασφάλιση και η διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, ιδίως με την παροχή υπηρεσίας μεταφοράς και συνοδείας. Σε αυτό το πλαίσιο το Πάντειο Πανεπιστήμιο προτίθεται να δημιουργήσει μία υπηρεσία μεταφοράς φοιτητών με αναπηρία (κυρίως χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων ή/και τυφλών φοιτητών) από την οικία τους στο πανεπιστήμιο και αντίστροφα με τη χρήση ειδικού αυτοκινήτου μεταφοράς ατόμων με αναπηρία.

Για τον σκοπό αυτόν το Πανεπιστήμιο θα αποκτήσει ειδικά διαμορφωμένα οχήματα για τη μεταφορά ΦμεΑ από το σπίτι τους ή κάποιο άλλο σημείο συνάντησης προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Η μεταφορά αυτή των ΦμεΑ μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο όταν ο τόπος κατοικίας τους βρίσκεται σε εύλογη απόσταση από το Πανεπιστήμιο. Στην περίπτωση που η χιλιομετρική απόσταση μεταξύ της οικίας ενός φοιτητή και του Πανεπιστημίου είναι σημαντικά μεγάλη, τότε, σε συνεννόηση με τον ΦμεΑ, θα ορίζεται ως σημείο μεταφοράς κάποιος κεντρικός σταθμός ΜΜΜ (μετρό, λεωφορείου, τραμ, κ.α.).

Ο αριθμός των ειδικά διαμορφωμένων οχημάτων θα οριστεί από τις ανάγκες που έχει το ίδρυμα, οι οποίες θα καθοριστούν από τις αιτήσεις μεταφοράς που θα γίνουν από όλους τους ΦμεΑ που χρήζουν μεταφοράς και τα διαθέσιμα κονδύλια του Πανεπιστημίου. Προτεραιότητα εξυπηρέτησης από την Υπηρεσία Μεταφοράς θα έχουν οι προπτυχιακοί ΦμεΑ που είναι χρήστες τροχοκαθίσματος και θα έπονται όσοι έχουν σοβαρή κινητική αναπηρία. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα εξυπηρετούνται, εφόσον υπάρχει δυνατότητα από την Υπηρεσία Μεταφοράς, χωρίς να παρεμποδίζεται το πρόγραμμα των προπτυχιακών φοιτητών.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, εφόσον θα έχουν συμπληρώσει ένα ειδικό έντυπο καταγραφής περιορισμών δραστηριότητας, θα πρέπει να υποβάλλουν περιοδικά μία Αίτηση Μεταφοράς. Η αίτηση θα υποβάλλεται στην

αρχή κάθε εξαμήνου, δηλαδή μόλις ανακοινωθεί το πρόγραμμα μαθημάτων και πριν από κάθε εξεταστική περίοδο, δηλαδή μόλις ανακοινωθεί το πρόγραμμα εξετάσεων.

Η υποβολή της Αίτησης Μεταφοράς θα μπορεί να γίνεται:

- Ηλεκτρονικά, με την αποστολή του συμπληρωμένου αρχείου PDF στο e-mail της Υπηρεσίας Μεταφοράς της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης,

- με φυσική παρουσία στην Υπηρεσία Μεταφοράς της Μονάδας Προσβασιμότητας,

- μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον αρμόδιο υπάλληλο της Υπηρεσίας Μεταφοράς της Μονάδας Προσβασιμότητας στο τηλέφωνο της Υπηρεσίας Μεταφοράς της Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης.

Η Υπηρεσία Μεταφοράς ΦμεΑ θα δημιουργεί το πρόγραμμα μετακινήσεων και θα το ανακοινώνει με όλους τους πρόσφορους τρόπους στους ενδιαφερόμενους φοιτητές. Το πρόγραμμα αυτό θα ανανεώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, στις εξεταστικές περιόδους, αλλά και όποτε παραστεί κάποιο έκτακτο περιστατικό.

Για τη λειτουργία της Υπηρεσίας Μετακίνησης ΦμεΑ απαραίτητη είναι η πρόσληψη ενός υπαλλήλου και η εκπαίδευσή του.

5.6.4 Υπηρεσία Ψηφιακής Προσβασιμότητας και Παραγωγής Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού

Στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Παντείου Πανεπιστημίου θα δημιουργηθεί υπηρεσία Ψηφιακής Προσβασιμότητας και Παραγωγής Προσβάσιμου Εκπαιδευτικού Υλικού. Αντικείμενο της Υπηρεσίας θα αποτελεί η προσαρμογή στο περιβάλλον, η παροχή υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής, καθώς και η ανάπτυξη και υλοποίηση της ψηφιακής προσβασιμότητας. Για την υποστήριξη της Υπηρεσίας θα απαιτηθεί η πρόσληψη δύο υπαλλήλων:

Ένας υπάλληλος ψηφιακής προσβασιμότητας με αρμοδιότητες:

1. Τη δημιουργία Μητρώου στοιχείων όλων των ατόμων του Ιδρύματος με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η παραγωγή στατιστικών αναφορών,

2. την καταγραφή περιορισμών και εμποδίων που συναντούν τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην εκπαιδευτική διαδικασία και η αξιολόγηση των ικανοτήτων πρόσβασής τους σ' αυτήν,

3. την ενημέρωση, κατάρτιση και υποστήριξη του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού για τους ενδεδειγμένους τρόπους αντιμετώπισης, υποστήριξης και διεξαγωγής εξετάσεων για τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

4. τη σύνταξη προτάσεων, την υλοποίηση και διάθεση ειδικών Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής, καθώς και την εκπαίδευση σ' αυτές των ατόμων με αναπηρία ή των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

5. τη λειτουργία υπηρεσίας διαμεταγωγής για την παροχή τηλεδιερμηνείας.

Ένας υπάλληλος παραγωγής προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού με αρμοδιότητες:

1. Τη λειτουργία ολοκληρωμένου συστήματος υπηρεσιών συγκέντρωσης, επεξεργασίας και παραγωγής προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού,

2. την οργάνωση σεμιναρίων εκπαίδευσης για:
 - φοιτητές με εντυπο-αναπηρίες για εναλλακτικούς τρόπους ανάγνωσης,

- μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας για την παραγωγή προσβάσιμων κειμένων και παρουσιάσεων, αλλά και
- εθελοντών φοιτητών που βοηθούν και στηρίζουν την υπηρεσία και τους συμφοιτητές τους.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Μαΐου 2025

Η Πρύτανης

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΛΟΥΡΗ